Van: VNG <info@vng.nl>
Verzonden: vrijdag 19 december 2025 11:39
Aan: info@beesel.nl
Onderwerp: Lbr. 25/066 - Wijziging Model Marktverordening

Lbr. 25/066 - Wijziging Model Marktverordening

19 december 2025

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In verband hiermee moeten gemeenten bepaalde verordeningen wijzigen. Om gemeenten daarin te ondersteunen, stelt de VNG handreikingen op. Een van die handreikingen, de handreiking ‘Marktverordening en omgevingsplan’, ziet op de Model Marktverordening.

Volledige brief met bijlagen

Dit bericht is verzonden door de VNG.
Lees onze proclaimer.

Wijziging Model Marktverordening

Brief

Gerelateerde onderwerpen

Economie, Omgevingswet, Modelverordeningen, Omgevingsplan en andere kerninstrumenten, Breed mkb en innovatie

vrijdag 19 december 2025

Ledenbrief nummer

Lbr. 25/066

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In verband hiermee moeten gemeenten bepaalde verordeningen wijzigen. Om gemeenten daarin te ondersteunen, stelt de VNG handreikingen op. Een van die handreikingen, de handreiking ‘Marktverordening en omgevingsplan’, ziet op de Model Marktverordening.

Volledige brief

Wijziging Model Marktverordening (107 kB)

Bijlage(n)

Bijlage 1: Model Marktverordening (gewijzigd model, december 2025) (107 kB)

Bijlage 2: Was-wordt-tabel Verordening tot wijziging van de Marktverordening (inclusief toelichting, december 2025) (71 kB)

Bijlage 3: Model raadsbesluit Verordening tot wijziging van de Marktverordening (december 2025) (54 kB)

Bijlage 4: Implementatiehandleiding wijziging model Marktverordening(gewijzigd model, december 2025) (49 kB)

Aan de leden

Datum
18 december 2025
Ons kenmerk
U202500818
Lbr. 25/066
Telefoon
070-373 83 93
Bijlage(n)
4

Onderwerp
Wijziging Model Marktverordening

Geachte leden van college en gemeenteraad,

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. In verband hiermee moeten gemeenten bepaalde verordeningen wijzigen. Om gemeenten daarin te ondersteunen, stelt de VNG handreikingen op. Een van die handreikingen, de handreiking 'Marktverordening en omgevingsplan', ziet op de Model Marktverordening.

In de handreiking staat dat de Model Marktverordening in elk geval moet worden aangepast als het om de grenzen van de markt gaat. Deze grenzen moeten in het omgevingsplan komen te staan. Verder kan een gemeente ervoor kiezen ook een aantal andere onderwerpen in het omgevingsplan te regelen, bijvoorbeeld de indeling van de markt en het opruimen van afval.

Wijzigingen Model Marktverordening
Inmiddels is aan de hand van de handreiking een gewijzigde Model Marktverordening opgesteld. Daarbij is van de gelegenheid gebruikgemaakt ook een aantal andere bepalingen te actualiseren. Zo zijn de bepalingen over de verdeling van schaarse vergunningen aangescherpt en is de looptijd van de vergunning voor een vaste standplaats gewijzigd aan de hand van een nieuw onderzoek naar de terugverdientijd van deze vergunning.

In de toelichting bij de was-wordt tabel en in de implementatiehandleiding worden de wijzigingen nader toegelicht.

Bijlagen
1. Gewijzigde Marktverordening met wijzigingen bijhouden
2. Was-wordt tabel wijziging Marktverordening inclusief toelichting
3. Raadsbesluit wijziging Marktverordening

Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag
070 - 373 83 93 | info@vng.nl

4. Implementatiehandleiding wijziging Marktverordening

Informatie
De VNG-modelverordeningen met toelichting staan in de **Kennisbank Decentrale Regelgeving** (www.decentraleregelgeving.nl). De modellen zonder toelichting vindt u in **Modellen Decentrale Regelgeving** (https://puc.overheid.nl/mdr).

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over deze verordening? Neem dan contact op met het Klantcontactcentrum van de VNG via telefoon (070-373 8393) of e-mail (info@vng.nl).

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Algemeen directeur

Handreiking Marktverordening en omgevingsplan

Colofon

Deze Handreiking Marktverordening en omgevingsplan is opgesteld door Wetgevingswerken BV in opdracht van en in samenwerking met de VNG, Programma Omgevingswet.

Auteur (Wetgevingswerken)

[redacted]

Projectgroep VNG

[redacted] (tot augustus 2023)

Vormgeving

[redacted] (VNG)

Managementsamenvatting

De Model Marktverordening bevat bepalingen die de fysieke leefomgeving betreffen.[1] Na inwerkingtreding van de Omgevingswet moeten deze bepalingen in het omgevingsplan worden opgenomen op enig moment tijdens de overgangsperiode die loopt tot 1 januari 2032.[2] Deze 'Handreiking Marktverordening en omgevingsplan' (hierna: 'Handreiking") geeft gemeenten handvatten hoe zij ná 1 januari 2024 gedurende de overgangsfase met de bepalingen uit de lokale marktverordening kunnen omgaan in samenhang met het opstellen van een omgevingsplan.

De meeste lokale verordeningen maken nu nog geen deel uit van het omgevingsplan, maar zullen gedurende de overgangsfase deels opgenomen moeten worden in het omgevingsplan. Na afloop van de overgangsperiode hebben specifieke bepalingen geen rechtskracht meer als deze in een verordening (als de marktverordening) blijven staan en niet opgenomen zijn in een omgevingsplan, terwijl dat van de omgevingsregelgeving wel had gemoeten.[3] Deze Handreiking geeft gemeenten handvatten hoe zij met de bepalingen in de marktverordening kunnen omgaan.

De Handreiking biedt in de eerste plaats het kader om te identificeren welke bepalingen van de Model Marktverordening (hierna ook: modelverordening) in het omgevingsplan moeten worden opgenomen.[4] Daarbij geven we ook feitelijk aan voor welke bepalingen of delen van de modelverordening dat geldt en adviseren we deze bepalingen te laten vervallen of aan te passen (categorie 'moet in het omgevingsplan').[5] Voor de Model Marktverordening geldt dat de locatie van de markt uit het omgevingsplan moet blijken. In hoofdstuk 7 wordt de geadviseerde wijziging beschreven.

Deze Handreiking identificeert tevens de bepalingen van de Model Marktverordening waarvan is uitgesloten dat deze worden opgenomen in het omgevingsplan (categorie 'mag niet in het omgevingsplan').[6]

Het belangrijkste deel van deze Handreiking richt zich op de bepalingen van de Model Marktverordening waarvoor geldt dat opname in het omgevingsplan mogelijk is (categorie 'mogen'). De Handreiking maakt inzichtelijk welke bepalingen uit de modelverordening in het omgevingsplan kunnen worden opgenomen. Het consistent toe te passen toetsingskader[7] biedt handvatten bij de beoordeling of deze bepalingen in het specifieke geval ook daadwerkelijk in het omgevingsplan thuishoren.[8] Voor de Model Marktverordening is het advies om de bepalingen waarvoor een keuze te maken is, niet op te nemen in het omgevingsplan, maar in de modelverordening te behouden. Om verdere ondersteuning te bieden bij de toepassing van het toetsingskader is in bijlage 1 bij de Handreiking een schematisch overzicht opgenomen met daarin een advies voor de beoordeling van de bepalingen in de categorieën 'moeten' en 'mogen'. Tot slot reikt deze Handreiking onderbouwde adviezen aan voor de wijziging van enkele specifieke bepalingen in de Model Marktverordening.

Deze Handreiking is tot stand gebracht door de projectgroep "Modelverordeningen en Omgevingswet" van het Programma Omgevingswet. Deze projectgroep heeft gebruik gemaakt van de expertise die beschikbaar is bij de VNG adviescommissie Gemeenterecht en is hen daarvoor zeer

1 Deze Handreiking is gebaseerd op de VNG Model Marktverordening (nieuw model, januari 2022).
2 Stb. 2023, 267.
3 Na de overgangsperiode vervalt artikel 22.4 van de Omgevingswet, waardoor bepalingen die in strijd zijn met de Omgevingswet of daarop gebaseerde regelgeving, op grond van artikel 122 van de Gemeentewet van rechtswege vervallen.
4 In hoofdstuk 3.
5 Zie hoofdstuk 3 en hoofdstuk 7.
6 Zie paragraaf 3.2.
7 In hoofdstuk 5 en in mindere mate hoofdstuk 4.
8 De beoordeling van de individuele bepalingen is opgenomen in hoofdstuk 6.

erkentelijk. De projectgroep ondersteunt met dit advies VNG Team Recht bij het ontwerpen van een aangepaste Model Marktverordening.[9] Ook gemeenten kunnen met deze Handreiking hun voordeel doen bij het ontwerpen van het omgevingsplan en verordeningen.

9 Een uitgebreidere verantwoording en context van deze handreiking is opgenomen in paragraaf 1.2.

Leeswijzer

De inwerkingtreding van de Omgevingswet heeft tot gevolg dat gemeenten regelgeving die betrekking heeft op de fysieke leefomgeving kunnen, en onder omstandigheden moeten, opnemen in hun omgevingsplan. Deze ontwikkeling vergt een beoordeling van de bestaande gemeentelijke regelingen en die beoordeling zal in meerdere gevallen ook leiden tot aanpassingen in die regelingen. De VNG biedt voor deze aanpassingen handreikingen. Deze Handreiking ziet in dat kader op de Model Marktverordening zoals deze luidt na invoering van de Omgevingswet. De Handreiking gebruikt de term 'modelverordening' wanneer de VNG Model Marktverordening bedoeld wordt. De term 'lokale verordening' wordt gebruikt voor de specifieke door een gemeente vastgestelde of vast te stellen verordening.

Deze Handreiking kan als vanzelfsprekend in zijn volledigheid worden bestudeerd, maar ook kunnen de hierin opgenomen hoofdstukken afzonderlijk van elkaar worden gelezen en toegepast. Met de Handreiking wordt beoogd een handzame en efficiënt inzetbare leidraad te bieden. In dat kader volgt hierna een korte leeswijzer.

In deze Handreiking worden de stappen doorgenomen om te komen tot een nieuwe verdeling van de bepalingen uit de huidige Model Marktverordening over het (1) omgevingsplan en (2) de aangepaste Model Marktverordening. In hoofdstuk 1 wordt allereerst de achtergrond van deze nieuwe verdeling uiteengezet.

Daarop aansluitend wordt in hoofdstuk 2 de ambitie voor zowel het omgevingsplan als de modelverordening uiteengezet.

Hoofdstuk 3 omvat een -dwingend- beoordelingskader voor de categorie bepalingen die in de huidige modelverordening zijn opgenomen en naar het omgevingsplan moeten worden overgeheveld (paragraaf 3.1) of daarin juist absoluut niét mogen worden opgenomen (paragraaf 3.2).

Ook voor de categorie bepalingen ten aanzien waarvan keuzevrijheid bestaat om deze wel of niet in het omgevingsplan op te nemen (die dus kunnen of mogen worden overgeheveld), zijn in deze Handreiking beoordelingskaders geschetst. In hoofdstuk 4 zijn daartoe allereerst enkele algemene overwegingen opgenomen. Hoofdstuk 5 omvat een consistent toepasbaar toetsingskader met een viertal inhoudelijke overwegingen. In hoofdstuk 6 wordt vervolgens toepassing gegeven aan dit toetsingskader voor de bepalingen die in deze categorie vallen.

Tot slot wordt in hoofdstuk 7 van deze Handreiking een onderbouwd advies aangereikt voor de wijziging van een specifieke bepaling in de modelverordening.

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting **3**

Leeswijzer **5**

1 Achtergrond en aanleiding **7**
1.1 Vaststellen omgevingsplannen 7
1.2 Aanpak en verantwoording 7

2 Algemeen: wat willen we waar regelen en waarom? **8**
2.1 Ambitie omgevingsplan 8
2.2 Ambitie modelverordening 8

3 Dwingend beoordelingskader **9**
3.1 Moet in omgevingsplan 9
3.2 Mag niet in omgevingsplan 11

4 Algemene overwegingen: de gevolgen van overheveling naar omgevingsplan **14**
4.1 Gevolgen voor de bevoegdheidsverdeling 14
4.2 Gevolgen in het kader van verbodsbepalingen en de afwijkingsbevoegdheid van het omgevingsplan 14
4.3 Gevolgen voor de procedure van vaststelling 15
4.4 Gevolgen voor de uitvoering, het toezicht en de handhaving 15

5 Inhoudelijke overwegingen **17**
5.1 Vier vragen 17
5.2 Regulering in het omgevingsplan en de Marktverordening 19

6 Artikelsgewijze beoordeling van bepalingen die naar omgevingsplan 'mogen' **20**
6.1 Algemene bepalingen 20
6.2 Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders 21

7 Advies voor modelverordening **22**

Bijlage 1: schema advies 'moeten' en 'mogen' bepalingen **23**

1 Achtergrond en aanleiding

1.1 Vaststellen omgevingsplannen

Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht het tijdelijk omgevingsplan[10] te vervangen door een nieuw omgevingsplan.[11] Voor het vaststellen van een omgevingsplan voor een gemeente is een overgangsperiode vastgesteld die eindigt op 1 januari 2032.[12] Na de overgangsperiode herleeft de werking van artikel 122 van de Gemeentewet.[13] Als gevolg van het herleven van artikel 122 van de Gemeentewet vervallen van rechtswege de bepalingen van verordeningen die in het omgevingsplan opgenomen (hadden) moeten worden.

De inhoud van het omgevingsplan zal moeten voldoen aan de eisen die de Omgevingswet en de daarop gebaseerde bepalingen daaraan stellen. De VNG heeft handreikingen gemaakt over hoe een gemeente het ontwerpen van een omgevingsplan kan aanpakken. Zo is er een handboek voor het opstellen van een omgevingsplan en het opstellen van een milieueffectrapportage. De eisen die aan een omgevingsplan worden gesteld en die zien op de inhoud van het omgevingsplan of de motivering ervan vloeien voort uit de Omgevingswet,[14] het Omgevingsbesluit[15] en het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl).[16]

1.2 Aanpak en verantwoording

De VNG heeft voor diverse onderwerpen modelverordeningen opgesteld. In de aanloop naar de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn deze modelverordeningen in twee instanties gescreend. In eerste instantie zijn de modellen gescreend op de juridisch-technische noodzaak van aanpassingen op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Die screening is afgerond. In tweede instantie is gescreend op bepalingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving met het oog op een advies over aanpassing van deze verordening in samenhang met het opstellen van een omgevingsplan ná de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De modelverordeningen met bepalingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving zijn in een projectteam, in overleg met de beleidsverantwoordelijken beoordeeld en van advies voorzien. Per modelverordening zijn de adviezen verwerkt in een handreiking. De structuur van de Handreiking Marktverordening en omgevingsplan sluit aan bij de eerder verschenen handreikingen. Daarbij golden naast de wettelijke kaders, de ambities die opgenomen zijn in paragrafen 2.1 en 2.2 van deze Handreiking. Tegelijkertijd ontwikkelde de VNG in een ontwerpteam voorbeeldregels voor het Omgevingsplan.

10 Tot 1 januari 2032 (einde overgangsfase) of zoveel eerder als een gemeente het volledige omgevingsplan heeft vastgesteld geldt een omgevingsplan van rechtswege. Dat bestaat uit: de bestaande bestemmingsplannen, de bruidsschat en een klein aantal gemeentelijke verordeningen. Deze verordeningen zijn in artikel 4.6 van de Invoeringswet Omgevingswet genoemd. Het gaat o.a. om de hemelwaterverordening (als bedoeld in artikel 10.32a van de Wet milieubeheer), de beheersverordeningen als bedoeld in artikel 3.26 Wro, en de archeologische bescherming als bedoeld in artikel 38 van de Monumentenwet 1988 die soms nog is opgenomen in de erfgoedverordening.

11 Het omgevingsplan is het gemeentelijke document, dat de gemeentelijke regels over de fysieke leefomgeving bevat. Het omvat het bestemmingsplan, maar niet uitsluitend. Per gemeente wordt een enkel omgevingsplan vastgesteld.

12 Stb. 2023, 267

13 Artikel 22.4, van de Omgevingswet.

14 Artikelen 2.4 en 2.16, van de Omgevingswet.

15 In ieder geval artikel 2.1, van het Omgevingsbesluit.

16 Hoofdstuk 5 van het Bkl bevat instructieregels de zien op de inhoud of de motivering van een omgevingsplan. Waar deze relevant zijn worden ze aangehaald.

2 Algemeen: wat willen we waar regelen en waarom?

2.1 Ambitie omgevingsplan

De Omgevingswet biedt de gelegenheid om regels over de fysieke leefomgeving of over activiteiten die gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving samen te voegen en deze in samenhang met elkaar en met de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet te bezien. De ambitie is om de regels die betrekking hebben op de functie, inrichting, gebruik en beheer van grond en de zich daarop bevindende gebouwen zoveel mogelijk samenhangend in het omgevingsplan te reguleren. De samenhang is onderdeel van de doelen van de Omgevingswet. In artikel 1.3 van de Omgevingswet zijn deze doelen opgenomen:

> *'Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu, gericht op het in onderlinge samenhang:*
> *a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en*
> *b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.'*

Deze globale doelstelling is breed en mag worden beperkt tot nader omschreven maatschappelijke doelen. Deze maatschappelijke doelen zijn, niet-limitatief, nader uitgewerkt in de doelen die zijn opgenomen in artikel 2.1, derde lid, van de Omgevingswet. In het omgevingsplan mogen derhalve alle doelen worden opgenomen die bijdragen aan het bereiken of in standhouden van de maatschappelijke doelstelling, bedoeld in artikel 1.3 van de Omgevingswet. Voor het omgevingsplan liggen de volgende doelen voor de hand. De lettering van deze opsomming volgt die van de wet:

> 'a. *het waarborgen van de veiligheid,*
> *b. het beschermen van de gezondheid,*
> *c. het beschermen van het milieu,*
> *…*
> *k. een evenwichtige toedeling van functies aan locaties*
> *l. het behoeden van de staat en werking van infrastructuur voor nadelige gevolgen van activiteiten,*
> *…*
> *r. het gebruik van bouwwerken,*
> *s. het bevor*deren van de toegankelijkheid van de openbare buitenruimte voor personen.'

Binnen deze doelen is nadere concretisering mogelijk aan de hand van oogmerken. Deze oogmerken zijn een beknopt weergegeven reden voor de regulering van het desbetreffende onderwerp. Samen met de doelen vormen de oogmerken het motief van de regel.

2.2 Ambitie modelverordening

De ambitie is om de regelgeving integraal en in samenhang met andere relevante regelgeving te bezien en vorm te geven. Het kan voorkomen dat meerdere verordeningen of onderdelen daarvan over hetzelfde aspect van de fysieke leefomgeving gaan. Gelet op het doel van integratie is het in zo'n geval raadzaam deze tegelijkertijd en in onderlinge samenhang te behandelen. Daarmee vindt ook het eventueel wijzigen of overhevelen van specifieke bepalingen naar het omgevingsplan integraal plaats. In het kader van de Model Marktverordening is deze integrale aanpak in het bijzonder gewenst voor bepalingen die samenhangen met de interne organisatie van de markt.

3 Dwingend beoordelingskader

Sommige delen van bepalingen van de Model Marktverordening 'moeten' in het omgevingsplan worden opgenomen. Sommige bepalingen 'mogen niet' in het omgevingsplan opgenomen worden en zouden juist in de modelverordening moeten blijven staan ('mogen niet'). In deze paragraaf wordt ingegaan op de bepalingen die in de 'moet' en 'mag niet' categorie vallen.

3.1 Moet in omgevingsplan

3.1.1 Artikel 2.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit

In het omgevingsplan moeten in ieder geval 'regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen' worden opgenomen. Dit volgt uit artikel 2.1, eerste lid, van het Omgevingsbesluit. Deze bepaling sluit voor gemeenten uit dat een regel opgenomen wordt in een verordening.[17] Hierna lichten we toe wat moet worden verstaan onder 'regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen'.

In de nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit Omgevingswet is gesteld dat in de eerste plaats een onderscheid moet worden gemaakt tussen het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving en het gebruik van de fysieke leefomgeving. Bij het wijzigen van onderdelen van de fysieke leefomgeving gaat het volgens de toelichting om directe fysieke ingrepen door de mens die een blijvende en tastbare verandering van de fysieke leefomgeving te weeg brengen.[18] Een omstandigheid van korte duur betreft in beginsel dus geen 'wijziging' van de fysieke leefomgeving. Het uitgangspunt is dat de activiteit (tot op zekere hoogte) gericht moet zijn op het tot stand brengen van die wijziging. Een regel over een activiteit die een wijziging van de fysieke leefomgeving niet beoogt, maar uitsluitend als neveneffect bewerkstelligt, valt niet onder het gebod van artikel 2.1, eerste lid van het Omgevingsbesluit. Daarnaast valt het veroorzaken van emissies, hinder of risico's evenmin onder deze gebodsbepaling.[19]

Bovenstaand kader is relevant voor het huidige artikel 3, tweede lid, onder a, van de modelverordening. Binnen de grenzen van die bepaling kan met regelmaat (periodiek) een markt worden georganiseerd. Deze herhaling maakt het voorspelbaar dat een markt ook in de nabije en verdere toekomst zal plaatsvinden. De markt wordt daarmee planologisch relevant voor de locatie waar deze gehouden wordt. Dit betreft het gebruik van de fysieke leefomgeving die niet in alle gevallen ook een wijziging ervan met zich meebrengt. Toch valt dat laatste niet helemaal uit te sluiten. Zeker gelezen in samenhang met paragraaf 3.1.2 moet dit onderdeel uit de modelverordening worden opgenomen in het omgevingsplan. In artikel 3, tweede lid onder a, kan dan naar het omgevingsplan verwezen worden.

3.1.2 Artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet

In artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet wordt bepaald dat het omgevingsplan 'in ieder geval de regels' bevat 'die nodig zijn met het oog op de evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Deze bepaling betreft zodoende de regels die gesteld zijn met het oog op de bescherming van de functie van een locatie of met het oog op het kunnen blijven benutten van de locatie overeenkomstig die functie. Het gaat dan om het reguleren van activiteiten die niet of moeilijk verenigbaar zijn met andere activiteiten op diezelfde of een nabij liggende locatie, zodat de verenigbaarheid van functies onderling alsnog wordt bewaakt.

17 De uitzondering hierop is o.m. als de Omgevingswet niet van toepassing is, bijv. op grond van artikel 1.4 van de Omgevingswet, of als een wet in formele zin een grondslag bevat voor een gemeentelijke verordening.
18 Invoeringsbesluit Omgevingswet, Stb. 2020, 400, p. 1702.
19 Invoeringsbesluit Omgevingswet, Stb. 2020, 400, p. 1702.

Bovenstaand kader is relevant voor artikel 3 van de modelverordening.

Artikel 3 van de modelverordening bevat de bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om de markt in te delen en daarbij de situering van grenzen van de markt en standplaatsen te bepalen (inrichtingsplan). Dat heeft een zekere ordenende werking. Daarom rijst de vraag of het bij de grenzen van de markt of de situering van de standplaatsen gaat om regels die noodzakelijk zijn voor de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Deze vraag beantwoorden wij hierna.

Een evenwichtige toedeling van functies aan locaties wordt bereikt door activiteiten evenwichtig over locaties te reguleren. Evenwichtig reguleren impliceert een locatiegerichte benadering waarin de schaarse ruimte in de fysieke leefomgeving wordt verdeeld, ingericht en benut.[20] Artikel 4.2 van de Omgevingswet vereist dat het omgevingsplan erin voorziet dat de aan de fysieke leefomgeving toe te delen functies/activiteiten wederzijds op een evenwichtige manier kunnen worden uitgeoefend. Alle regels met dat doel moeten, gelet op de vereiste evenwichtige samenhang, in ieder geval in het omgevingsplan worden opgenomen.

De locatie van een (wekelijkse) warenmarkt kan op verschillende manieren in een bestemmingsplan opgenomen zijn (of zijn geweest). Daarbij kan een onderscheid zijn gemaakt naar vaste markten (zoals de Albert Cuyp-markt[21] of de Haagse Markt[22]) en wekelijkse markten. Vaste markten zijn meerdere dagen per week, wekelijkse markten vinden plaats op een vaste dag in de week.[23]

Een wekelijks (of vaker) terugkerende markt heeft impact op de manier waarop andere activiteiten op of nabij de locatie kunnen plaatsvinden. Op de dagen dat er markt is, kan op het terrein waarop die markt wordt gehouden niet worden geparkeerd of gefietst en kan er ook geen evenement plaatsvinden. Het organiseren van een markt is daarom een activiteit waarvoor regulering nodig is met het oog op de evenwichtige toedeling van functies aan die locatie. De locatie van de markt (en begrenzing daarvan) moet om die reden opgenomen worden in het omgevingsplan. Voor vaste markten geldt het bovenstaande vanzelfsprekend nog sterker.

Concluderend is artikel 3, tweede lid, onder a, dus niet de rechtsbron voor de grenzen van de markt, maar het omgevingsplan. Artikel 3, tweede lid, onderdeel a, moet om die reden daarnaar verwijzen.

De VNG meent overigens dat de nadere indeling van de ruimte binnen de markt, waarbij deze bijvoorbeeld onderverdeeld wordt in verschillende categorieën standplaatsen of in looppaden, aan dat evenwicht of de wederzijdse beïnvloeding van verschillende activiteiten of functies niets afdoet of toevoegt. De concrete situering van een standplaats, dagplaats of standwerkplaats op een markt is daarvoor van te weinig betekenis. Daarmee kan niet gesteld worden dat de concrete indeling van standplaatsen, dagplaatsen of standwerkplaatsen op een markt een regel betreft die 'nodig' is voor de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De concrete indeling van de markt met verschillende categorieën van standplaatsen, dagplaatsen en standwerkplaatsen geldt dan als een huishoudelijke regel die het gebruik van de markt regelt. De indeling laat zich in dat opzicht goed vergelijken met de concrete indeling van parkeerplaatsen op een parkeerterrein.

Het betreft om die reden geen regel die in het omgevingsplan 'moet' worden opgenomen. De concrete situering van deze plaatsen op een markt betreft wél de fysieke leefomgeving en zou zodoende in een omgevingsplan opgenomen 'mogen' worden (zie daarvoor paragraaf 6.1).

Gelet op het bovenstaande adviseert de VNG samengevat om in het omgevingsplan *wel* regels op te nemen over de functie of activiteit 'markt' (met een daarbij te bepalen werkingsgebied). In dat geval kan met de regels voor dat werkingsgebied al invulling zijn gegeven aan het gebod van artikel 4.2, eerste lid, van de Omgevingswet.

20 Kamerstukken 2017/2018 34 886, nr 3, MvT Invoeringswet Omgevingswet p. 59.
21 Bestemd als verkeer, met een functie aanduiding markt.
22 Bestemd als 'retail'.
23 Op grond van artikel 190 van de Gemeentewet bepalen burgemeester en wethouders de data en tijdstippen van de markt. Dit is geen bevoegdheid van de raad, en kan niet in het omgevingsplan worden geregeld.

De VNG adviseert *niet* om iedere standplaats op een markt in een omgevingsplan in te tekenen. Het inrichtingsplan van de markt met daarop de verschillende plaatsen ingetekend, kan door burgemeester en wethouders op grond van de verordening worden vastgesteld als de grenzen van die markt in het omgevingsplan zijn bepaald en in acht worden genomen.

3.2 Mag niet in omgevingsplan

3.2.1 Geen betrekking op fysieke leefomgeving

Uit artikel 4.1 van de Omgevingswet volgt dat bij omgevingsplan regels kunnen worden gesteld over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Als daarvan geen sprake is, horen de regels niet in het omgevingsplan thuis.

De modelverordening bevat meerdere bepalingen die zien op de standplaats, standwerkplaats of dagplaats. De regels in de modelverordening zien vooral op de verdeling van beschikbare standplaatsen op de markt, langs verschillende of onderscheiden mechanismen. Voor zover die regels betrekking hebben op dat er een standplaats is of waar deze standplaats zich bevindt, zijn dat regels over activiteiten die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving. Maar in de modelverordening staan ook regels die niet zien op het gegeven dat er een standplaats is of waar deze standplaats zich bevindt, maar op welke partij in aanmerking komt voor het gebruik van de standplaats (voor het aanbieden van goederen en diensten). De regels over de verdeling van standplaatsen tussen de verschillende aanbieders hebben geen effect op de fysieke leefomgeving.

De regulering van de toedeling van standplaatsen, dagplaatsen of standwerkplaatsen dient dan ook geen van de in artikel 1.3 van de Omgevingswet genoemde belangen. Deze regels zijn gesteld om de schaarse plekken op de markt op een transparante manier te verdelen en daarbij de markt als economische activiteit te reguleren en aantrekkelijk te houden. Bijvoorbeeld de verplichting om als vergunninghouder persoonlijk de activiteit te verrichten (de plek innemen op de standplaats als bedoeld in artikel 17) is niet opgenomen met het oog op de effecten ervan op de leefomgeving. Het gevolg van deze verplichting is dat verhuur of pacht van de standplaatsvergunningen door vergunninghouder wordt verhinderd of voorkomen. Bij deze regulering gaat het niet over aspecten als geluid of stank, wat emissies zijn die wel in het omgevingsplan geregeld kunnen worden.

Concluderend biedt het omgevingsplan niet het toereikend kader om het geregelde in de Model Marktverordening voor wat betreft de (toedeling van) de standplaats, standwerkplaats of dagplaats vorm te geven.

De volgende artikelen gaan over de verdeling van beschikbare plaatsen op de markt en moeten dus behouden blijven in de modelverordening:

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

- Artikel 3, eerste lid, onder a en onder c, derde lid, onder b. Inrichtingsplan
- Artikel 4. Vergunningplicht
- Artikel 5. Voorschriften en beperkingen

Paragraaf 2. Verdeelprocedures beschikbare marktvergunningen [en bedienvergunning]

- Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning
- Artikel 8. Verlenging na afroep
- Artikel 9. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via selectie
- Artikel 10. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via loting
- Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
- Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen

Paragraaf 3. Vaste-standplaatsvergunning

- Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
- Artikel 15. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning

- Artikel 16. Intrekking en vervallen vaste-standplaatsvergunning
- Artikel 17. Persoonlijk innemen vaste standplaats; vervanging
- Artikel 18. Plaatsverandering na beschikbaar komen vaste standplaats

Paragraaf 4. Dagplaats-, standwerk- en bedienvergunning

- Artikel 19. Dagplaatsvergunning
- Artikel 20. Standwerkvergunning
- Artikel 21. Bedienvergunning

De modelverordening bevat voorts de volgende artikelen, die evenmin betrekking hebben op de fysieke leefomgeving en dus in de modelverordening thuishoren:

- Artikel 1. Toepassingsgebied

Het artikel bepaalt de reikwijdte van de modelverordening. Omdat de modelverordening ook aspecten bevat (en blijft bevatten) die geen betrekking hebben op de fysieke leefomgeving, blijft dit artikel in de modelverordening behouden.

- Artikel 4, tweede lid, voor zover het de bedienvergunning betreft, artikel 13. Verdeling beschikbare bedienvergunning en artikel 21. Bedienvergunning

Dit artikellid en deze artikelen regelen het verbod en de vergunningplicht voor het verstrekken van consumpties aan marktvergunninghouders (en hun medewerkers). Omdat de modelverordening ook aspecten bevat (en blijft bevatten) die geen betrekking hebben op de fysieke leefomgeving blijven deze artikelen en dit artikellid in de modelverordening behouden.

- Artikel 22. Toonplicht vergunning of toestemming

Het artikel regelt een toonplicht aan de toezichthouder. Omdat de modelverordening ook aspecten bevat (en blijft bevatten) die geen betrekking hebben op de fysieke leefomgeving blijft dit artikel in de modeverordening behouden.

- Artikel 23. Markttijden in acht nemen

Het artikel regelt een verbod om buiten de daarvoor vastgestelde tijden op de markt een standplaats in te nemen en een gebod om de standplaats in te nemen tot de sluitingstijd van de markt. Deze laatste regel leidt ertoe dat de markt tijdens de daarvoor bestemde uren bezet wordt door vergunninghouders. Het gebod om een plaats gedurende de markttijden in te nemen is niet toegelicht. De regel leidt ertoe dat die marktkooplieden de markt niet verlaten (wat verstorend zou kunnen zijn voor de gang van zaken op de markt) en dat de standplaatsen bemenst zijn, waardoor er in de markt geen lege plekken vallen. Er is geen aanwijzing dat de regel gesteld is met het oog op de effecten op de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld geluidsoverlast). Deze regel heeft geen betrekking op de fysieke leefomgeving. Als die andere oogmerken wel aan de orde zijn, is regulering in het omgevingsplan wel toegestaan.

3.2.2 Mag niet op grond van Omgevingsbesluit

Artikel 2.1, tweede lid, van het Omgevingsbesluit stelt grenzen aan wat in het omgevingsplan geregeld mag worden. In dat lid wordt verwezen naar bepalingen in de Gemeentewet, waarvoor het niet is toegestaan om de daarin bedoelde regels op te nemen in het omgevingsplan. Dit raakt namelijk de grondslag van (onderdelen van) de modelverordening. De grondslag van de modelverordening is artikel 149 van de Gemeentewet. Dat artikel is niet in artikel 2.1, tweede lid, van het Omgevingsbesluit genoemd. Artikel 149 van de Gemeentewet is evenwel niet de enige grondslag van de modelverordening.

In artikel 27 van de modelverordening is een sanctiebepaling opgenomen. De grondslag van artikel 27 is gelegen in de artikelen 154, eerste lid en 154b, eerste lid, van de Gemeentewet. Artikel 27 mag

op grond van artikel 2.1, tweede lid, van het Omgevingsbesluit niet in een omgevingsplan worden opgenomen.

4 Algemene overwegingen: de gevolgen van overheveling naar omgevingsplan

Als gezegd omvat de Model Marktverordening ook een categorie bepalingen die in het omgevingsplan mogen worden opgenomen. Deze bepalingen betreffen de fysieke leefomgeving, maar opname in het omgevingsplan is in die gevallen niet voorgeschreven of verboden.[24] Gemeenten kunnen daarmee een keuze maken tussen het omgevingsplan en de marktverordening. Hoofdstuk 5 beschrijft het afwegingskader dat een rol kan spelen bij deze keuze. In hoofdstuk 6 wordt dit afwegingskader toegepast op de individuele bepalingen uit de modelverordening. Het gaat dan om de bepalingen die in de categorie 'mogen' vallen en geeft aan de hand van het afwegingskader per bepaling een advies.

Voordat in de hiernavolgende hoofdstukken specifiek op de inhoudelijke overwegingen voor de keuze tussen het omgevingsplan en de marktverordening wordt ingegaan, zijn er eerst een aantal algemene overwegingen die aandacht verdienen. Het opnemen van een bepaling in het omgevingsplan (en laten vervallen uit de modelverordening) heeft immers óók gevolgen voor de bevoegdheidsverdeling (paragraaf 4.1), in het kader van verbodsbepalingen en de afwijkingsbevoegdheid van het omgevingsplan (paragraaf 4.2), de procedure van vaststelling (paragraaf 4.3) en de uitvoering, het toezicht en de handhaving (paragraaf 4.4). In de meeste gevallen zijn dit echter geen overwegingen die de doorslag hebben gegeven. Het is niettemin van belang deze gevolgen onder ogen te zien. Het is namelijk goed denkbaar dat een gemeente aan deze overwegingen wel gewicht toekent en deze een rol laat spelen bij de keuze tussen het omgevingsplan en de marktverordening. De gevolgen voor de genoemde aspecten zetten wij hierna achtereenvolgens uiteen.

4.1 Gevolgen voor de bevoegdheidsverdeling

In het systeem van de Omgevingswet is het college van burgemeester en wethouders het bevoegde gezag (uitvoerende bestuursorgaan). Burgemeester en wethouders dienen bijvoorbeeld aanvragen voor omgevingsvergunningen te behandelen. De modelverordening belast de marktmeester met bepaalde taken en verleent hem of haar bepaalde bevoegdheden. Als gemeenten er echter voor kiezen een bepaling in het omgevingsplan op te nemen waar tot dan toe de marktmeester de uitvoerende instantie was, dan wijzigt daarmee de bevoegdheidsverdeling en worden burgemeester en wethouders bevoegd. Het omgevingsrecht kent de marktmeester namelijk niet als bevoegd gezag. Burgemeester en wethouders kunnen deze marktmeester wel mandaat, volmacht en machtiging verlenen.

4.2 Gevolgen in het kader van verbodsbepalingen en de afwijkingsbevoegdheid van het omgevingsplan

Het overhevelen van een bepaling uit de marktverordening naar het omgevingsplan kan gevolgen hebben voor het absolute karakter van de betreffende bepaling. Een verboden activiteit in het omgevingsplan kan, onder bepaalde omstandigheden, namelijk alsnog zijn toegestaan op grond van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Gemeenten kunnen beleid ontwikkelen over de gevallen waarin en de omstandigheden waaronder dit type

24 Die bepalingen zijn in hoofdstuk 3 besproken.

omgevingsvergunning kan worden verleend. Dit biedt houvast gelet op het uitgangspunt dat een gemeente overeenkomstig haar beleid handelt. [25]

De mogelijkheid om een omgevingsvergunning te verlenen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit biedt enerzijds flexibiliteit om een activiteit onder bepaalde omstandigheden toe te staan, maar doet anderzijds af aan het meer absolute karakter van een bepaling. Als een absoluut verbod gewenst is, kan dat dus een overweging zijn om de bepaling in de marktverordening te laten staan. Met name omdat er, als eenmaal duidelijk is dat het voornemen bestaat een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit te verlenen, ook sprake is van een concreet zicht op legalisatie en een gemeente dan dus ook van handhaving af moet zien.

Een nuancering is hierbij wel op zijn plaats. Bij de beoordeling van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit moet het bevoegd gezag namelijk op grond van artikel 8.0a, tweede lid, van het Bkl beoordelen of de aangevraagde activiteit aanvaardbaar is in verband met 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. De mogelijkheid om een omgevingsvergunning te verlenen voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit is dus niet onbegrensd.

4.3 Gevolgen voor de procedure van vaststelling

Het proces voor de totstandkoming of wijziging van regelgeving verschilt tussen een omgevingsplan en verordening. Zo moet een verordening vaak, maar niet altijd voor inspraak worden vrijgegeven en is in veel gemeenten ook geregeld dat in een participatietraject moet worden voorzien, terwijl op een omgevingsplan of de wijziging daarvan de uniforme openbare voorbereidingsprocedure uit afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is.[26] Verder kan een wijziging van een omgevingsplan worden aangevraagd. Die mogelijkheid is er niet als men een verordening gewijzigd zou willen zien, tenzij de gemeente de mogelijkheid van een burgerinitiatief heeft opengesteld. Daar gelden bovendien specifieke vereisten voor.

Daarnaast is van belang dat de opname van een algemeen verbindend voorschrift in een omgevingsplan maakt dat dit voorschrift op zichzelf – in uitzondering op artikel 8:3 van de Algemene wet bestuursrecht – vatbaar is voor beroep. Dit zou bij gemeenten tot de overweging kunnen leiden om een bepaling in de marktverordening te laten staan. In dat kader speelt mogelijk ook een rol dat beroepsprocedures kunnen leiden tot grotere uitvoeringslasten bij de gemeente.

In lijn met de ervaring die is opgedaan bij de beroepen die worden ingesteld tegen bestemmingsplannen is de verwachting evenwel dat een beroep tegen een omgevingsplan zich in de meeste gevallen zal richten op concrete projecten en niet op de algemeen verbindende voorschriften in een omgevingsplan. Verder is ook een nuancering voor wat betreft de algemeen verbindende voorschriften in de marktverordening op zijn plaats. Deze voorschriften zijn weliswaar uitgesloten van bezwaar en beroep[27], maar deze kunnen wel onderworpen zijn aan een rechterlijke (exceptieve) toets in beroep tegen concretiserende besluiten van algemene strekking (als aanwijzingsbesluiten) en beschikkingen (als vergunningen, ontheffingen en handhavingsbeschikkingen) die op grond van de marktverordening worden genomen.

Voor zover dit bij gemeenten zou leven, geeft dit in de regel geen aanleiding om af te zien van het overhevelen van een bepaling van de marktverordening naar het omgevingsplan, maar het is wel van belang hiermee bij de implementatie rekening te houden.

4.4 Gevolgen voor de uitvoering, het toezicht en de handhaving

De keuze voor het opnemen van een bepaling in het omgevingsplan of de marktverordening heeft ook gevolgen voor de uitvoering, het toezicht en de handhaving.

25 Artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht.
26 Op grond van artikel 16.30 van de Omgevingswet.
27 Op grond van artikel 8:3 van de Algemene wet bestuursrecht.

Voor de uitvoering betekent de keuze voor het omgevingsplan dat andere medewerkers gaan beoordelen of een handeling binnen het omgevingsplan past en de vergunningen daarvoor gaan verlenen. De verantwoordelijkheid voor het toezicht en de handhaving van de bepalingen in de marktverordening ligt voorts niet alleen bij de daartoe aangewezen bijzondere opsporingsambtenaren van de gemeente, maar ook bij de politie. Dat is bij de bepalingen uit het omgevingsplan niet het geval. Bij het toezicht op en de handhaving van deze regels zijn alleen de daartoe aangewezen (en opgeleide) bijzondere opsporingsambtenaren van de gemeente verantwoordelijk.

Ook wijzigt de juridische basis van sancties, zoals de strafbeschikkingen en lasten onder bestuursdwang, die worden opgelegd. Dit brengt onder meer met zich dat de verwijzingen in de lasten onder bestuursdwang moeten worden aangepast.

Als uit het inhoudelijk afwegingskader, dat hierna wordt toegelicht, niet zonder meer volgt dat een bepaling in het omgevingsplan dan wel in de modelverordening moet worden opgenomen, dan kunnen de aspecten die zien op de uitvoering, het toezicht en de handhaving een aanvullende rol spelen om hierin tot een keuze te komen. Een overweging om een bepaling in de marktverordening te laten staan zou kunnen inhouden dat er in dat geval voor die bepaling geen wijziging optreedt in de uitvoering, het toezicht en de handhaving en dat de politie bevoegd blijft om te handhaven.

5 Inhoudelijke overwegingen

5.1 Vier vragen

In dit hoofdstuk wordt een toetsingskader aangereikt voor de categorie bepalingen ten aanzien waarvan de keuzevrijheid bestaat om deze wel of niet naar het omgevingsplan over te hevelen. Dit consistent toepasbaar toetsingskader omvat een aantal inhoudelijke overwegingen. In het kort hebben deze overwegingen betrekking op de volgende vragen:

A. Wat is het oogmerk van de bepaling?
B. Wat is er over het onderwerp in de bruidsschat opgenomen?
C. Wat is de aard van de handeling die gereguleerd wordt?
D. Wat is de samenhang met andere bepalingen?

Hieronder komen deze overwegingen puntsgewijs aan de orde en worden ze nader toegelicht. In dit toetsingskader is er aan geen enkele afwegingsgrond een absolute waarde toegekend. Wel weegt samenhang (vraag D) zwaar gelet op de eerdergenoemde ambities en de wens om zo min mogelijk overlap te hebben tussen de marktverordening en het omgevingsplan. Een overweging is ook dat de normadressaat een specifieke en professionele groep betreft die duidelijk afgebakend is van het algemene publiek (marktmeesters en de houders van een dagplaats- of standwerkvergunning, of diegenen die geïnteresseerd zijn in het aanbieden van producten op de markt). Dit maakt dat de verordening een bijzonder en specialistisch karakter kan hebben. Gemeenten die met dit toetsingskader aan de slag gaan, maken steeds een eigen afweging, waarbij ook van de afwegingsgronden in het toetsingskader kan worden afgeweken.

A. Wat is het oogmerk van de bepaling?

Een belangrijk aspect is wat het voornaamste oogmerk van een bepaling is. Indien de nadruk ligt op een onderwerp dat valt onder de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet, is dat een indicatie om de bepaling in het omgevingsplan op te nemen. Als een ander oogmerk leidend is, dan ligt de Model Marktverordening eerder voor de hand. Om deze afweging te kunnen maken, moet allereerst onderscheid worden gemaakt tussen het 'doel' en het 'oogmerk' van regelgeving. Het doel is meer in algemene zin het resultaat dat een regeling (of een hoofdstuk of afdeling daaruit) beoogt te realiseren, terwijl het oogmerk betrekking heeft op hetgeen een specifieke bepaling aan het realiseren van dat doel bijdraagt. Het oogmerk van een bepaling kan dus niet los van het doel van de regeling worden gezien.

Dit geldt ook voor de bepalingen in de modelverordening en het omgevingsplan. In de Omgevingswet zijn in artikel 1.3 de (maatschappelijke) doelen expliciet benoemd. Het gaat dan om:

(a) het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, ook vanwege de intrinsieke waarde van de natuur, en
(b) het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van de maatschappelijke behoeften.

Het begrip 'fysieke leefomgeving' omvat daarbij in ieder geval bouwwerken, infrastructuur, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed (artikel 1.2 van de Omgevingswet). Bij activiteiten die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving gaat het om activiteiten die bijvoorbeeld de bruikbaarheid, gezondheid of veiligheid van de fysieke leefomgeving veranderen. Als een bepaling betrekking heeft op de fysieke leefomgeving of ziet op een activiteit die daar gevolgen voor heeft én het oogmerk van de bepaling aansluit bij de maatschappelijke doelen van de Omgevingswet, is dat een aanwijzing dat het de voorkeur heeft de bepaling op te nemen in het omgevingsplan.

Er zijn meerdere bepalingen in de modelverordening gesteld met het oog op het voorkomen van wangedrag door de vergunninghouder. Dat kan in de vorm van beperkingen en voorschriften die aan de vergunning zijn verbonden. Deze beperkingen en voorschriften kunnen betrekking hebben op de orde op de markt. De beperkingen en voorschriften zouden kunnen samenhangen met de afwezigheid van emissies van geluid, die in beginsel ook onder de oogmerken van de Omgevingswet geschaard kunnen worden. Niettemin zal afwegingsgrond C (zie hieronder) voor deze regels een andere kant op wijzen. De regels gericht op het voorkomen van wangedrag betreffen gedragingen van personen onderling. Regels daarover zijn niet gesteld met het oog op het effect van die emissies op de omgeving. Om die reden heeft het de voorkeur deze regels te behouden in de modelverordening.

B. Wat is er over het onderwerp in de bruidsschat opgenomen?

De Omgevingswet en daarop gebaseerde regelgeving bevatten onderwerpen die niet langer door de rijksregelgever worden gereguleerd, maar waarvan de regulering wordt overgedragen aan gemeenten. Gemeenten moeten dus op termijn besluiten of en hoe ze deze onderwerpen willen reguleren. Gedurende deze overgangsfase zijn regels over de betreffende onderwerpen opgenomen in de zogeheten 'bruidsschat' als bedoeld in het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Regels die in deze bruidsschat zijn opgenomen, 'verhuizen' met de inwerkingtreding van de Omgevingswet van rechtswege naar het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Als een onderwerp in de bruidsschat is opgenomen, acht het Rijk regulering daarvan in het omgevingsplan zonder meer mogelijk. Dit kan voor gemeenten een indicatie zijn om deze onderwerpen in het omgevingsplan op te nemen.

C. Wat is de aard van de handeling die gereguleerd wordt?

Ook de aard van de te reguleren handeling kan relevant zijn voor de keuze om deze in het omgevingsplan op te nemen of in de modelverordening te laten staan. De Omgevingswet gebruikt voor handelingen de term 'activiteit'. Het gaat dan om handelingen met een zekere planbaarheid of voorzienbaarheid. In dat geval kunnen betrokkenen vooraf nagaan of over de activiteit regels zijn gesteld en of daarvoor een omgevingsvergunning is vereist. Als dit het geval is, dan kan dit een indicatie zijn dat de handeling een plaats moet krijgen in het omgevingsplan. Als een handeling minder planbaar of voorzienbaar is, lijkt deze handeling dus meer het karakter van een gedraging (van een mens of van mensen onderling) te hebben. Dit pleit voor het opnemen van de handeling in de modelverordening.

Voorts kan een rol spelen of het handelingen betreft die zich herhalen of langere tijd voortduren. Bij dergelijke handelingen kan het namelijk noodzakelijk zijn om na te gaan hoe deze zich verhouden met de overige functies op die locatie. Een handeling die zich herhaalt of voortduurt kan planologisch relevant zijn, hetgeen een indicatie is dat het de voorkeur heeft de regels hierover in het omgevingsplan op te nemen. Als de bepaling een kortdurende handeling betreft is dat een indicatie dat deze planologisch niet of nauwelijks relevant is en dat het dus eerder voor de hand ligt de bepaling in de modelverordening te laten staan.

D. Wat is de samenhang met andere bepalingen?

Als het stelsel van de Omgevingswet bepalingen bevat die nauw aansluiten bij de marktverordening-bepaling, dan ligt het voor de hand dat deze bepaling overgaat naar het omgevingsplan. De regels over een onderwerp zijn dan immers gebundeld bij elkaar te vinden en ook ontsloten via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (hierna: DSO). Dat bevordert een integrale benadering.

Omgekeerd geldt dat als een bepaling uit de modelverordening samenhangt met andere bepalingen uit de regelgeving betreffende markten, dit een aanwijzing kan zijn dat het de voorkeur heeft de bepaling in de modelverordening te handhaven. Ook bij deze modelverordening is de inzet te kiezen voor een integrale benadering en soortgelijke bepalingen zoveel mogelijk te bundelen. Aan de afweging om de regels met betrekking tot het gebruik van de markt in brede zin bij elkaar te

houden kan veel gewicht worden toegekend. Het zijn regels die van toepassing zijn op een beperkt, specifiek gebied.

5.2 Regulering in het omgevingsplan en de Marktverordening

Ook denkbaar is dat een handeling of gedraging zowel in de marktverordening als in het omgevingsplan een plaats krijgt. Bij de regulering van onderwerpen in de modelverordening die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving zijn er vaak meerdere oogmerken te onderscheiden of dient een oogmerk verschillende bovenliggende doelen. In een aantal gevallen ligt de nadruk namelijk specifiek op het reguleren van gedrag van personen met het oog op het effect daarvan op de fysieke leefomgeving of juist met het oog op het effect op de openbare orde, maar is niet direct duidelijk welk oogmerk voorop staat of aan welk doel het oogmerk een bijdrage moet leveren.

Zoals gezegd is zowel het omgevingsplan als de marktverordening gericht op een integrale benadering. Ook vanuit dat oogpunt kan er eventueel voor worden gekozen een 'mogen'-bepaling zowel in het omgevingsplan als in de marktverordening op te nemen. Een aandachtspunt daarbij is wel dat de bepalingen in dat geval een aanvulling op elkaar moeten vormen en dus verschillende oogmerken moeten hebben of aan verschillende doelen ondergeschikt moeten zijn. Verder moet er aandacht zijn voor de samenloop en gecoördineerde afhandeling van besluitvorming over met name vergunningen en ontheffingen voor activiteiten die in de marktverordening gereguleerd zijn, maar ook omgevingsplanactiviteiten zijn. Tot slot is van belang dat niet alle regels over het onderwerp dan worden ontsloten via het DSO, maar dat men ook de marktverordening zal moeten raadplegen.

6 Artikelsgewijze beoordeling van bepalingen die naar omgevingsplan 'mogen'

In dit hoofdstuk wordt een artikelsgewijze beoordeling gegeven van de categorie bepalingen ten aanzien waarvan keuzevrijheid bestaat om deze naar het omgevingsplan over te hevelen. Voor de Model Marktverordening gaat het om delen van artikel 3 en om artikel 24. Bij de beoordeling wordt toepassing gegeven aan het toetsingskader dat hiervoor is uiteengezet. Als gezegd, staat het gemeenten steeds vrij hierin een eigen afweging te maken en dus af te wijken van het hiernavolgende advies.

6.1 Algemene bepalingen

Artikel 3, eerste lid, onder b, tweede lid, onder b en derde lid, onder a, c en d (Inrichtingsplan)
In deze bepaling is geregeld dat burgemeester en wethouders een inrichtingsplan vaststellen met onder andere een plattegrond van de markt, waarop de standplaatsen zijn ingetekend.

A. Oogmerk van de bepaling

Van de bepaling waarbij de concrete situering van standplaatsen, dagplaatsen en standwerkplaatsen op de markt is geregeld, wordt het oogmerk niet toegelicht. De bepaling delegeert de regelgevende bevoegdheid aan burgemeester en wethouders. Met deze delegatie is er meer flexibiliteit voor de indeling van de markt, zonder dat de verordening aangepast hoeft te worden. Juist bij de concrete indeling van de markt kan aan die flexibiliteit behoefte bestaan. Tegelijkertijd kan een precieze indeling en regeling rechtszeker zijn en toch heel pragmatisch. Het effect is dat burgemeester en wethouders de markt ordentelijk kunnen indelen. Het artikel levert geen wezenlijke bijdrage aan de doelen, bedoeld in artikel 1.3 van de Omgevingswet. De bepaling is niet opgesteld in verband met de oogmerken, bedoeld in artikel 2.1 van de Omgevingswet. Er is meer samenhang met de economische ordening, die blijkt uit de ruimte om bij de standplaatsen rekening te houden met de soort waren die worden aangeboden.[28]
Een en ander pleit voor behoud van deze bepalingen in de verordening.

B. Bruidsschat

De bepaling heeft geen samenhang met de bepalingen van de bruidsschat.

C. Aard van de handeling

De indeling van de markt, met de concrete situering van standplaatsen, dagplaatsen en standwerkplaatsen kan zeer fijnmazig zijn. Deze fijnmazigheid past beter bij nadere regels op basis van een verordening dan bij het omgevingsplan.

D. Samenhang met andere bepalingen

Het inrichtingsplan hangt samen met de vergunning, omdat in de vergunning de precieze standplaats wordt geduid. Daarnaast hangt het inrichtingsplan samen met artikel 23, de verplichting om de markttijden in acht te nemen.

28 Bij het veranderen of overnemen van regels van het vergunningstelsel moet een gemeente ook de Dienstenwet en de richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (Dienstenrichtlijn) in acht nemen, waaronder een plicht om te notificeren (artikel 15, zevende lid, van de Dienstenrichtlijn).

Advies
In de marktverordening laten staan.

6.2 Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders

Artikel 24. Marktterrein schoonhouden

Artikel 24 bevat de verplichting voor een vergunninghouder om het afval dat van zijn standplaats afkomstig is te bewaren en van de markt af te voeren en na afloop van de markt de standplaats en omgeving veegschoon achter te laten.

A. Oogmerk van de bepaling
In de toelichting bij de modelverordening is geen oogmerk genoemd. De bepaling houdt enig verband met het beschermen van het milieu, als bedoeld in artikel 2.1 van de Omgevingswet. Het oogmerk zou ook kunnen samenhangen met het voorkomen dat afvalstoffen als zwerfvuil in het milieu terechtkomen en het opruimen ervan zodra dat wel gebeurt, als bedoeld in artikel 10.25 van de Wet milieubeheer. Dergelijke regels kunnen opgenomen worden in de afvalstoffenverordening, die geen onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan. Uit het oogmerk is daarom geen voorkeur voor het omgevingsplan of de verordening af te leiden.

B. Bruidsschat
De bruidsschat bevat geen bepalingen die hiermee verband houden.

C. Aard van de handeling
De aard van de handeling betreft een verplichting voor de vergunninghouder (en diens vervangers of diens ondersteuning). De verplichting is vormgegeven als een zorgplicht. Hieruit is geen voorkeur voor omgevingsplan of verordening af te leiden.

D. Samenhang met andere bepalingen
De bepaling heeft de vergunninghouder als normaddressaat. Die vergunning blijft behouden in de verordening. Dat pleit voor behoud in de modelverordening.

Advies
In de marktverordening laten staan.

7 Advies voor modelverordening

Op grond van de voorgaande hoofdstukken wordt geadviseerd de volgende wijziging door te voeren in de Model Marktverordening. Er zijn geen bepalingen ten aanzien waarvan in hoofdstuk 6 verval uit de modelverordening aanbevolen is en opname in het omgevingsplan geadviseerd wordt. Gemeenten kunnen voor de bepalingen genoemd in hoofdstuk 6 desgewenst een andere afweging maken.

Onderdeel van de Model Marktverordening	Voorgestelde wijziging	Onderbouwing van de wijziging in paragraaf
Artikel 3, tweede lid, onder a	Na 'de grenzen van de markt' wordt ingevoegd: zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan	3.1.1 en 3.1.2

Bijlage 1: schema advies 'moeten' en 'mogen' bepalingen

Dit schema maakt inzichtelijk wat het advies is voor de bepalingen in de Model Marktverordening die naar het omgevingsplan 'moeten' of 'mogen'. De bepaling waarvoor geldt dat deze uit de modelverordening moet vervallen en opname in het omgevingsplan aangewezen is, is blauw gearceerd. De bepalingen die volgens het advies in de modelverordening zouden kunnen blijven staan zijn groen gearceerd.

Verder is per 'mogen'-bepaling inzichtelijk gemaakt welke overwegingen aan het advies ten grondslag liggen. Een plus (+) betekent daarbij een overwegend argument voor opname van de bepaling in het omgevingsplan en een min (-) is een overwegend argument voor behoud in de modelverordening. Een dubbele plus of dubbele min betekent dat er sterke argumenten zijn voor opname in het omgevingsplan of behoud in de modelverordening en een plus of min tussen haakjes is juist een indicatie dat daarvoor minder sterke argumenten bestaan. Met een plus/min kan de redenering twee kanten op.

Artikel model-Marktverordening	Onderwerp	Advies	Oogmerk	Bruidsschat	Aard handeling	Samenhang	Onderbouwing in paragraaf
Paragraaf 1. Algemene bepalingen							
Artikel 3, eerste lid, onder b, tweede lid, onder b en derde lid, onder a, c en d	Inrichtingsplan (behalve de grenzen van de markt)	Marktverordening	-	-	-	--	6.1
Artikel 3, tweede lid, onder a	De grenzen van de markt	Omgevingsplan			nvt		3.1.1 en 3.1.2
Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders							
24	Marktterrein schoonhouden	Marktverordening	+/-	-	-	--	6.2

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 83 93

info@vng.nl

januari 2024

vng.nl

Model Marktverordening (gewijzigd model, december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 15, tweede lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.

Besluit van de raad van de gemeente [naam gemeente] tot vaststelling van de Markverordening [naam gemeente en eventueel jaartal] (Marktverordening [naam gemeente en eventueel jaartal])

De raad van de gemeente [**naam gemeente**];
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet;
gezien het advies van de [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening:

Marktverordening [**naam gemeente en eventueel jaartal**]

Paragraaf 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Toepassingsgebied
Deze verordening is van toepassing op door burgemeester en wethouders ingestelde reguliere warenmarkten.

Artikel 2. Definities
In deze verordening wordt verstaan onder:
[- *bedienvergunning: vergunning voor het op de markt tegen betaling en voor consumptie ter plaatse verstrekken van voedsel of drank aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan;*]
- dagplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een dagplaatsvergunning;
- dagplaatsvergunning: vergunning voor de duur van een dag voor het op de markt bedrijven van handel;
- markt: door burgemeester en wethouders ingestelde reguliere warenmarkt;
- marktvergunning: vaste standplaats-, dagplaats- of standwerkvergunning;
- standplaats: ruimte die voor de duur van de markt beschikbaar is voor houders van een marktvergunning;
- standwerkplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een standwerkvergunning;
- standwerkvergunning: vergunning voor de duur van een dag voor het op de markt om zich heen verzamelen van publiek, om door een aansprekende uiteenzetting te proberen het publiek over te halen om artikelen te kopen;
- vaste standplaats: standplaats die beschikbaar is voor houders van een vaste-standplaatsvergunning;
- vaste-standplaatsvergunning: vergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] voor het op de markt bedrijven van handel.

Artikel 3. Inrichtingsplan
[1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval:

a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden;
b. een kaart van de markt [*met daarop aangegeven de vaste standplaatsen;*]
c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen.
[*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:*
a. de grenzen van de markt zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan;
b. de vaste standplaatsen.]
[*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:*
a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;
b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [*en*]
c. de dagplaatsen; [***en***]
[***d. de standwerkplaatsen.***]]

Artikel 4. Vergunningplicht
1. Het is verboden op een markt een standplaats in te nemen zonder marktvergunning van burgemeester en wethouders.
[*2. Het is verboden op een markt zonder bedienvergunning van burgemeester en wethouders marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan tegen betaling te voorzien van voedsel of drank voor consumptie ter plaatse.*]
3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd:
a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;
c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;
d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.
[***(4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:***
a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;
b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;
c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;
d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;
e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en
f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen)].

Artikel 5. Voorschriften en beperkingen
1. Burgemeester en wethouders kunnen voorschriften en beperkingen verbinden aan een marktvergunning [*en bedienvergunning*].
2. De vergunninghouder is verplicht de aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen na te leven.

Artikel 6. Mandaatverboden
1. De bevoegdheid tot het vaststellen of wijzigen van een inrichtingsplan wordt niet gemandateerd.
2. De bevoegdheid tot het verlenen of intrekken van een vaste-standplaatsvergunning [*en bedienvergunning*] wordt niet gemandateerd aan de marktmeester of een andere toezichthouder.

Paragraaf 2. Verdeelprocedures beschikbare marktvergunningen [*en bedienvergunning*]

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning

Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] door een openbare kennisgeving in [**communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)**] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.
2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:
a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;
b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [**termijn (bijvoorbeeld zes weken)**] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.
3. Als na de termijn uit het tweede lid onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.
4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.

Artikel 9. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via selectie

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.
2. Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen.
3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vierde lid in aanmerking.
4. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal:
[**(a. het assortiment van de aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);**
b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de aanvrager ([punten]);
c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);
d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de aanvrager ([punten]);
e. het consumentvriendelijk ondernemen door de aanvrager ([punten]);
f. […] ([punten]).)]
5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de aanvragers met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten.

6. Als meer aanvragers hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

Artikel 10. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via loting
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van loting. Elke aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.
2. Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen.
3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer.
4. De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].
5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen [*die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan*] **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.

Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen
Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.

[***Artikel 13. Verdeling beschikbare bedienvergunning***
*Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare bedienvergunning [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd].*]

Paragraaf 3. Vaste-standplaatsvergunning

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] **OF** [**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.
2. Burgemeester en wethouders kunnen in bijzondere gevallen tijdelijk een andere standplaats aanwijzen.
3. Een vaste-standplaatsvergunning is niet overdraagbaar.
4. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

Artikel 15. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning

1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in artikel 9, vierde lid. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]
2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in artikel 9, vierde lid. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]
3. De overschrijving van de vaste-standplaatsvergunning geldt voor de resterende vergunningsduur. Na het einde van de duur van de vergunning komt deze beschikbaar voor verdeling volgens de in het inrichtingsplan vastgelegde verdeelprocedure van de artikelen 9 of 10.
4. In geval van overlijden of ondercuratelestelling van de vergunninghouder wordt de aanvraag tot overschrijving binnen twee maanden nadien ingediend.
5. Burgemeester en wethouders wijzen de aanvraag tot overschrijving af als niet wordt voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde.
[*6. Als de nieuwe vergunninghouder al over een vaste-standplaatsvergunning [voor de betrokken markt] beschikt, kunnen burgemeester en wethouders deze intrekken.*]

Artikel 16. Intrekking en vervallen vaste-standplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders trekken de vaste-standplaatsvergunning in:
a. op schriftelijke aanvraag van de vergunninghouder; of
b. twee maanden na diens overlijden of ondercuratelestelling, tenzij overeenkomstig artikel 15 een aanvraag tot overschrijving is ingediend.
2. Burgemeester en wethouders kunnen de vaste-standplaatsvergunning intrekken als:
a. de vergunninghouder ter verkrijging van de vergunning onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt;
b. de vergunninghouder, degene die hem vervangt of een persoon die hem bijstaat zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden;
c. van de vergunning gedurende ten minste [**termijn (bijvoorbeeld twee maanden)**] geen gebruik is gemaakt;
d. de vergunninghouder niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld voldoet dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet; of
e. de aan de vergunning verbonden voorschriften of beperkingen niet zijn of worden nageleefd.
3. Als de in het tweede lid bedoelde intrekking voor bepaalde tijd is, kunnen burgemeester en wethouders bepalen dat de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde vaste standplaats tijdelijk vervalt.
4. Als de vergunninghouder of zijn rechtmatige vervanger de standplaats niet uiterlijk [om [**tijdstip**] **OF** bij aanvang van de markt **OF** [**tijdsperiode (bijvoorbeeld een uur)**] na aanvang van de markttijd] heeft ingenomen, vervalt de vaste-standplaatsvergunning voor de rest van de dag.

Artikel 17. Persoonlijk innemen vaste standplaats; vervanging
1. De vergunninghouder neemt de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde standplaats persoonlijk in.

2. In geval van vakantie of bijzondere omstandigheden kunnen burgemeester en wethouders erin toestemmen dat een vervanger de standplaats inneemt. Een aanvraag om toestemming vermeldt de reden en verwachte duur van de afwezigheid van de vergunninghouder en de naam van de beoogde vervanger.

[***Artikel 18. Plaatsverandering na beschikbaar komen vaste standplaats***
1. Als een vaste standplaats beschikbaar komt voor het einde van de duur van de vaste-standplaatsvergunning, kunnen burgemeester en wethouders deze standplaats voor de resterende vergunningsduur toewijzen aan een houder van een vaste-standplaatsvergunning op de betrokken markt. De toewijzing gebeurt op aanvraag.
2. Als meerdere aanvragen zijn ingediend voor plaatsverandering, wijzen burgemeester en wethouders de vaste standplaats toe via loting, waarvoor de aanvragers worden uitgenodigd.
[3. Als de beschikbaar gekomen vaste standplaats op grond van het inrichtingsplan bij voorrang is bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen, kunnen burgemeester en wethouders deze standplaats alleen toewijzen aan een vergunninghouder die tot die branche behoort of die handelt in die artikelgroep.]]

Paragraaf 4. Dagplaats-, standwerk- en bedienvergunning

Artikel 19. Dagplaatsvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een dagplaatsvergunning verlenen voor de duur van een dag, voor de op de vergunning vermelde [*en op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] dagplaats of voor het innemen van een vaste standplaats, wanneer die niet is ingenomen door de houder van de vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger.
2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de aanvragers die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een dagplaatsvergunning is verleend*].
3. Burgemeester en wethouders weigeren een dagplaatsvergunning als de aanvrager op een of meer van de voorafgaande vier marktdagen:
a. zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden; of
b. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld heeft voldaan dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.
4. Burgemeester en wethouders kunnen een dagplaatsvergunning weigeren wanneer de aanvrager eerder een vaste-standplaatsvergunning had die niet langer dan [**termijn (bijvoorbeeld een jaar)**] geleden is ingetrokken.
5. Een dagplaatsvergunning is niet overdraagbaar en de vergunninghouder kan zich niet laten vervangen.
6. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

Artikel 20. Standwerkvergunning
1. Burgemeester en wethouders kunnen een standwerkvergunning verlenen voor de duur van een dag, voor de op de vergunning vermelde [*en op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] standwerkplaats en artikelen.
2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de aanvragers die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een standwerkvergunning is verleend*].
3. Burgemeester en wethouders weigeren een standwerkvergunning als de aanvrager op een of meer van de voorafgaande vier marktdagen:

a. zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of aan bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden; of
b. niet of niet tijdig het verschuldigde marktgeld heeft voldaan dat wordt geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet.
4. Een standwerkvergunning is niet overdraagbaar en de vergunninghouder kan zich niet laten vervangen.
5. De vergunninghouder kan zich laten bijstaan door een of meer personen.

[***Artikel 21. Bedienvergunning***
*1. Burgemeester en wethouders kunnen een bedienvergunning verlenen voor de duur van [**termijn**] en voor op de vergunning vermelde consumpties.*
2. Artikel 16, eerste en tweede lid, is van toepassing.]

Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders

Artikel 22. Toonplicht vergunning of toestemming
Degene die een standplaats inneemt of wil innemen [*of handelt met een bedienvergunning*], is op eerste verzoek van een toezichthouder verplicht aan te tonen dat hij daartoe gerechtigd is.

Artikel 23. Markttijden in acht nemen
1. Het is verboden meer dan [**aantal**] uur voor de aanvang en meer dan [**aantal**] uur na afloop van de markt op welke wijze dan ook ruimte in te (doen) nemen op het marktterrein, of goederen aan of af te (laten) voeren.
2. De vergunninghouder neemt zijn standplaats in tot de sluitingstijd van de markt, behoudens door burgemeester en wethouders verleende ontheffing.
3. Burgemeester en wethouders kunnen aan de ontheffing voorschriften en beperkingen verbinden ter bescherming van het belang of de belangen in verband waarmee de ontheffing is vereist. De houder van de ontheffing is verplicht de aan de ontheffing verbonden voorschriften en beperkingen na te leven.

[***Artikel 24. Marktterrein schoonhouden***
1. De vergunninghouder is verplicht afval, waaronder verpakkingsmateriaal, dat op zijn standplaats vrijkomt tijdens de door hem bedreven handel zodanig te bewaren dat het marktterrein daardoor niet wordt verontreinigd en het afval niet door onbevoegden kan worden verwijderd. De vergunninghouder voert het afval onmiddellijk na afloop van de markt af, of laat het afvoeren.
2. De vergunninghouder is verplicht de door hem ingenomen standplaats en de naaste omgeving daarvan na afloop van de markt veegschoon achter te laten.]

Paragraaf 6. Handhaving

Artikel 25. Toezichthouders
Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze verordening bepaalde zijn belast de door burgemeester en wethouders aangewezen marktmeester en de overige door hen aangewezen toezichthouders.

Artikel 26. Onmiddellijke verwijdering
Burgemeester en wethouders kunnen een vergunninghouder of degene die hem bijstaat of vervangt gelasten zich onmiddellijk van de markt te verwijderen als deze zich op de markt schuldig heeft gemaakt aan wangedrag of bedrog of het bij of krachtens deze verordening bepaalde heeft overtreden.

Artikel 27. Strafbepaling

Overtreding van het bij of krachtens deze verordening bepaalde wordt gestraft met een geldboete van de tweede categorie of hechtenis van ten hoogste drie maanden.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

Artikel 28. Overgangsrecht
1. Besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**] blijven na de inwerkingtreding van deze verordening gelden, totdat burgemeester en wethouders deze ambtshalve hebben gewijzigd of ingetrokken.
2. Bij de ambtshalve wijziging van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders in afwijking van artikel 14, eerste lid, een kortere duur van de vergunning bepalen, afhankelijk van de omstandigheden van het geval.
3. De op grond van de [**citeertitel oude verordening**] vastgestelde wacht- en anciënniteitslijsten komen te vervallen.
4. Op bezwaarschriften tegen besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**], waarop bij de inwerkingtreding van deze verordening nog niet is beslist, wordt met toepassing van de [**citeertitel oude verordening**] beslist.

Artikel 29. Intrekking oude regeling
De [**citeertitel oude verordening**] wordt ingetrokken.

Artikel 30. Inwerkingtreding en citeertitel
1. Deze verordening treedt in werking op [**datum**].
2. Deze verordening wordt aangehaald als: Marktverordening [**naam gemeente en eventueel jaartal**].

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van [**datum**].

De voorzitter,
De griffier,

Toelichting

NB Deze toelichting is geschreven met de keuzes die in de Model Marktverordening gemaakt zijn in gedachten. Als een individuele gemeente andere keuzes maakt, dan sluit deze toelichting mogelijk niet aan. Wel kan ze uiteraard als basis dienen voor een door de gemeente zelf op te stellen toelichting. Voor een goed beeld van de achtergronden kunnen ook de bijbehorende VNG ledenbrief en implementatiehandleiding worden geraadpleegd.

Algemeen
De bevoegdheid tot het instellen, veranderen of afschaffen van een markt is aan burgemeester en wethouders toegekend. Zie hiervoor artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet. Daarnaast is de raad op grond van artikel 149 van de Gemeentewet bevoegd om een marktverordening vast te stellen. Het vaststellen van een marktverordening zal samengaan met een besluit van burgemeester en wethouders tot het instellen van een markt.

Het doel van deze verordening is drieledig. Ten eerste worden de kaders gecreëerd om markten zodanig te organiseren dat de gemeentelijke algemene belangen beschermd worden en dat de markten aantrekkelijk zijn voor zowel consumenten als marktkooplieden. Ten tweede heeft deze verordening tot doel dit op een overzichtelijke, duidelijke manier te regelen, zonder overbodige regels en met zo min mogelijk administratieve lasten. Tot slot is de verordening ook gericht op het voldoen aan de eisen die voortvloeien uit de Europese Dienstenrichtlijn (2006/123/EG) en de Dienstenwet. Zie verder ook de toelichting bij paragraaf 2.

Voor het overige is van belang dat in 2024 de Omgevingswet in werking is getreden. Op grond daarvan moeten regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan opgenomen worden. Om die reden moet de grondslag voor het vaststellen van de grenzen van de markt in het omgevingsplan opgenomen worden. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om regels die de fysieke leefomgeving betreffen ook in het omgevingsplan op te nemen. De gemeente kan ervoor kiezen om een aantal aspecten uit de Marktverordening te reguleren in het omgevingsplan. Het gaat dan bijvoorbeeld om de verplichting het marktterrein schoon te houden. Indien de gemeente hiervoor kiest, dan mogen deze bepalingen niet in de Marktverordening blijven staan.

Artikelsgewijs
Enkel die bepalingen die verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 1. Toepassingsgebied
Op grond van artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet kunnen burgemeester en wethouders jaarmarkten of gewone marktdagen instellen (en veranderen of afschaffen). Deze Marktverordening is van toepassing op dergelijke van gemeentewege ingestelde markten, voor zover het warenmarkten zijn en deze met enige regelmaat (regulier) plaatsvinden.

De regulering van andere ambulante handel dan waarop deze verordening van toepassing is, is te vinden in de [**citeertitel Algemene plaatselijke verordening (hierna: citeertitel APV)**]. Hierin zijn regels voor evenementen, waaronder ook braderieën vallen, opgenomen. Verder bevat de [**citeertitel APV**] bepalingen over venten, snuffelmarkten en het innemen van standplaatsen, niet zijnde standplaatsen op markten. Uit de in de [**citeertitel APV**] opgenomen bepalingen blijkt steeds dat deze niet van toepassing zijn op de markten die door burgemeester en wethouders op grond van artikel 160, eerste lid, onder g, van de Gemeentewet zijn ingesteld.

Artikel 2. Definities
Er zijn drie soorten marktvergunningen, dat wil zeggen vergunningen om op de markt handel te drijven. Dat zijn de vaste-standplaatsvergunning, de dagplaatsvergunning en de standwerkvergunning. Deze vergunningen onderscheiden zich van elkaar door hun looptijd en door de

vergunde activiteit. De marktvergunning vermeldt voor welke standplaats hij geldt, en in het inrichtingsplan is in ieder geval opgenomen welke standplaatsen beschikbaar zijn voor houders van een vaste-standplaatsvergunning (artikel 3). [*Ook de dagplaatsen en standwerkplaatsen zijn opgenomen in het door burgemeester en wethouders vastgestelde inrichtingsplan.*]
[*De bedienvergunning is een wat afwijkende figuur. Hierbij is de vergunde activiteit niet het drijven van handel met bezoekers van de markt, maar het verstrekken van voedsel en drank aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan*.]

Artikel 3. Inrichtingsplan
Eerste en tweede lid
Dit artikel schrijft voor dat burgemeester en wethouders per markt een inrichtingsplan vaststellen en daarin opnemen wat voor de markt in ieder geval geregeld moet [*en mag*] worden. Zo wordt in het inrichtingsplan aangegeven wat de markttijd is [*en blijkt uit de kaart van de markt, die onderdeel is van het inrichtingsplan, waar de grenzen van het marktterrein liggen*]. [*Ook wijzen burgemeester en wethouders de vaste standplaatsen aan.*] Verder maken zij met het inrichtingsplan duidelijk welke verdeelprocedure zij zullen toepassen bij het verlenen van vaste-standplaatsvergunningen. De mogelijke verdeelprocedures zijn beschreven en uitgewerkt in de artikelen 9 (selectie) en 10 (loting). Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij de artikelen 9 of 10 toepassen.

Bij de keuze voor een verdeelprocedure is van belang dat er bij een loting geen mogelijkheden voor burgemeester en wethouders zijn om op de kwaliteit te sturen. Een aanvraag moet wel aan de formele vereisten voldoen, maar er is geen ruimte om bijvoorbeeld het assortiment of de uitstalling bij de vergunningverlening te betrekken. Het lot beslist aan welke aanvrager een vergunning wordt toegekend en het belangrijkste is dus ook dat achteraf vast te stellen is dat de loting juist is verlopen. Dit betekent dat met name het verslag van de loting aandacht vraagt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat in een proces-verbaal wordt vastgelegd wanneer en hoe de loting plaats heeft gevonden.

Dit is anders bij een selectie. Bij een selectie verlenen burgemeester en wethouders de vergunning aan de aanvrager of aanvragers die op basis van vooraf bekendgemaakte kwalitatieve criteria het beste scoren met hun aanvraag. De kwalitatieve criteria staan bij die verdeelprocedure dus juist voorop. Dit neemt niet weg dat ook hier achteraf moet kunnen worden vastgesteld dat deze selectie juist verlopen is. Dit vereist in de eerste plaats dat de criteria voldoende objectief en onderscheidend zijn, maar ook dat er een afweging plaatsvindt en de uiteindelijke keuze goed wordt onderbouwd.

Voor het inrichtingsplan en het omgevingsplan geldt verder dat burgemeester en wethouders de daarin gemaakte keuzes moeten onderbouwen. Dit betreft zowel de keuze ten aanzien van de verdeelprocedure als bijvoorbeeld de keuze voor de plek van de markt, de markttijden en de eventuele branchering. Daarbij moeten burgemeester en wethouders er bovendien rekening mee houden dat de openbare ruimte schaars is en dat de ruimte voor bijvoorbeeld het houden van een evenement of het plaatsen van een terras tijdens de markttijden wordt beperkt. Dit betekent dat er ook specifieke eisen aan de onderbouwing van de keuzes worden gesteld.

[*Derde lid*
*Verder kunnen burgemeester en wethouders de dagplaatsen en standwerkplaatsen expliciet aanwijzen en bepalen dat een maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen wordt afgegeven voor een of meer branches of artikelgroepen (of combinaties daarvan). Dat gebeurt met het oog op [**toelichting (dwingende redenen van algemeen belang)**], en conform de Dienstenrichtlijn.*]

Artikel 4. Vergunningplicht
Eerste lid
In het eerste lid wordt verboden om zonder marktvergunning een standplaats in te nemen en wordt de bevoegdheid om deze vergunning te verlenen toegekend (geattribueerd) aan burgemeester en

wethouders. De nadere regeling van de verschillende marktvergunningen gebeurt vervolgens in de paragrafen 2 tot en met 4.

[*Tweede lid*
In het tweede lid wordt eveneens verboden om op de markt zonder vergunning voedsel of drank te serveren aan marktvergunninghouders, hun vervangers of degenen die hen bijstaan. Ook de bevoegdheid om deze bedienvergunning te verlenen wordt geattribueerd aan burgemeester en wethouders en de nadere regeling ervan gebeurt in de paragrafen 2 en 4.]

Derde lid
Een vergunning wordt alleen verleend aan een natuurlijke persoon die in Nederland arbeid mag verrichten en die ook handelingsbekwaam is in de zin van het burgerlijk recht. Er moeten bij de aanvraag dus ook stukken worden verstrekt waaruit blijkt dat hier sprake van is. Verder is vastgelegd dat er voor een aanvraag een door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier moet worden ingevuld en dat de aanvrager van een marktvergunning over een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering voor het uitoefenen van een marktbedrijf moet beschikken.

[***(Vierde lid***
Naast de documenten die moeten worden verstrekt om aan te tonen dat aan de formele vereisten is voldaan, moet een aanvrager ook meer inhoudelijke stukken overleggen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie over het assortiment dat de aanvrager wil aanbieden, de wijze waarop de aanvrager de uitstalling vorm wil geven en de kennis, ervaring en opleiding van de aanvrager over het assortiment. Verder moet de aanvrager ook ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen. De informatie die de aanvrager moet verstrekken stelt burgemeester en wethouders ook in staat om bij een verdeling middels selectie punten aan de aanvraag toe te kennen. De inhoudelijke stukken hebben dus ook een directe relatie met de criteria die burgemeester en wethouders bij het maken van de selectie hanteren.)]

Artikel 5. Voorschriften en beperkingen
Aan een marktvergunning [*en bedienvergunning*] mogen alleen voorschriften en beperkingen worden verbonden die de belangen beschermen in verband waarmee de vergunning is vereist.

Paragraaf 2. Verdeelprocedures beschikbare marktvergunningen [*en bedienvergunning*]

Marktvergunningen [*en bedienvergunningen*] zijn, gegeven de omstandigheid dat er een bepaald vergunningenplafond is, schaarse vergunningen zoals bedoeld in de Dienstenrichtlijn. Die kwalificatie brengt onder meer met zich mee dat deze vergunningen niet voor onbepaalde tijd kunnen worden verleend en dat de verdeling van de vergunningen moet voldoen aan de eisen van kenbaarheid en transparantie. Potentiële aanvragers moeten op gelijke voet kunnen meedingen naar de beschikbare vergunningen. Vooraf moet duidelijk zijn wat de looptijd van een vergunning is, op welke manier vergunningen worden verdeeld en welke (inhoudelijke) criteria daarbij worden gebruikt. Aanvragers kunnen dan hun vergunningaanvraag hierop afstemmen.

In paragraaf 2 zijn de verschillende verdeelprocedures voor de verschillende marktvergunningen [*en de bedienvergunning*] neergelegd. Voor de dagplaatsvergunning en de standwerkvergunning [*en de bedienvergunning*], die worden verleend voor de duur van een dag, is voorzien in een eenvoudige verdeelprocedure. Voor de vaste-standplaatsvergunning, die wordt verleend voor een langere termijn, zijn twee mogelijke verdeelprocedures uitgewerkt. Daarbij bestaat de mogelijkheid om met een verlening na de openbare kennisgeving te volstaan als na een openbare kennisgeving blijkt dat de vergunning wel beleidsmatig, maar op dat moment niet feitelijk schaars is.

Burgemeester en wethouders maken hun keuze uit die twee mogelijke procedures en leggen deze keuze vast in het inrichtingsplan. Burgemeester en wethouders kunnen, als er meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn, kiezen voor de verdeling via selectie (artikel 9) of voor de verdeling via loting (artikel 10). Het maken en vervolgens in het inrichtingsplan vastleggen van deze keuze is een verplichting (artikel 7). De keuze moet ook worden onderbouwd.

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning
In dit artikel wordt geregeld dat uit het inrichtingsplan blijkt welke verdeelprocedure burgemeester en wethouders toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning waarvoor er meer gegadigden zijn dan er vergunningen beschikbaar is. Burgemeester en wethouders hanteren de gekozen verdeelprocedure zowel in de situatie waarin er slechts één vergunning beschikbaar is gekomen, als in de situatie waarin er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn.

Burgemeester en wethouders hebben de keuze uit de selectieprocedure (artikel 9) of de procedure van loting (artikel 10). Door deze keuze vast te leggen in het inrichtingsplan, weten potentiële aanvragers voorafgaand aan de verdeling van een of meer beschikbare vergunningen hoe die verdeling zal plaatsvinden. De daarbij gegeven onderbouwing maakt verder duidelijk waarom burgemeester en wethouders daarvoor hebben gekozen.

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure
Eerste en tweede lid
In verband met de eisen die de Dienstenrichtlijn aan schaarse vergunningen stelt, is in het eerste lid van dit artikel bepaald dat wordt gestart met een openbare kennisgeving als een of meer vaste-standplaatsvergunningen beschikbaar komen. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden lager of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan is een verdeelprocedure wel omslachtig en onnodig belastend. In die gevallen kan op grond van het tweede lid dan ook worden besloten om in de openbare kennisgeving alleen een oproep aan gegadigden te doen om zich te melden als zij voor de vaste-standplaatsvergunning in aanmerking willen komen. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan biedt het tweede lid daar ook ruimte voor. In dat geval wordt in de openbare kennisgeving kenbaar gemaakt welke verdeelprocedure wordt toegepast en tot wanneer gegadigden een aanvraag kunnen indienen.

Derde lid
Als de openbare kennisgeving voldoende duidelijk is geweest en zich binnen de in het tweede lid gestelde termijn inderdaad niet meer gegadigden melden dan er beschikbare vergunningen zijn of er toch minder vergunningen worden aangevraagd dan verwacht, dan kunnen de vergunningen op grond van het derde lid worden verleend aan degenen die zich binnen de termijn als gegadigde hebben gemeld of een aanvraag hebben ingediend. De vergunning hoeft dan niet met een van de verdeelprocedures van de artikelen 9 of 10, te worden uitgegeven. De vergunning wordt dan uiteraard voor de looptijd in de openbare kennisgeving verleend.

Vierde lid
Het vierde lid regelt wat er moet gebeuren als na het doen van de afroep blijkt dat er meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn. In dat geval wordt een van de verdeelprocedures toegepast. Daarbij moet aan de gegadigden die hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt worden gemeld dat de verdeelprocedure van selectie of loting wordt toegepast. Ook moeten de gegadigden een termijn krijgen waarbinnen zij hun aanvraag kunnen (en moeten) indienen.

Artikel 9. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via selectie
Eerste lid
Bij het beschikbaar komen van een of meer vaste-standplaatsvergunningen, om welke reden dan ook, kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen aan de hand van een selectieprocedure. Of de verdeelprocedure van selectie wordt gehanteerd, blijkt uit het inrichtingsplan.

Per procedure kan door een aanvrager slechts één aanvraag worden ingediend. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij de selectie meer kans maakt. Omdat vergunningen alleen aan natuurlijke personen worden verleend, kunnen ook alleen natuurlijke personen een aanvraag indienen. Het aanvragen van een vergunning namens een natuurlijk persoon én een rechtspersoon is daardoor sowieso niet mogelijk.

Tweede lid

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) wordt degene die tijdig een onvolledige aanvraag indient een termijn gegund om de aanvraag aan te vullen. Deze termijn wordt voor alle onvolledige aanvragen gelijkgetrokken, omdat het belangrijk is om een zoveel mogelijk gelijk speelveld te realiseren.

Derde lid

Een aanvraag moet tijdig en volledig zijn en moet ook overigens voldoen aan hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald om in behandeling te worden genomen en inhoudelijk te worden beoordeeld. Een aanvraag die niet aan de eisen voldoet, wordt buiten behandeling gesteld of (op andere inhoudelijke gronden dan welke volgen uit artikel 9, vijfde lid) afgewezen.

Vierde lid

De inhoudelijke beoordeling van de aanvragen gebeurt op grond van het vijfde lid door het toekennen van punten en het uitvoeren van een vergelijkende toets. [*De in het vijfde lid opgesomde selectiecriteria zijn ingegeven door verschillende algemene belangen. Zo is de samenstelling van het marktassortiment (onder a) niet alleen van belang voor (consument-)bezoekers, maar ook voor de ondernemers zelf. De uitstallingen zijn van invloed op het aanzien van de markt, zodat de kwaliteit van de uitstraling van die uitstallingen een aspect is dat wordt meegewogen in de puntentoekenning (onder b). Onder de kwaliteit van de uitstalling kan mede worden begrepen de presentatie van de standplaats en van het assortiment. Voor consumenten is het verder van belang dat de ondernemers voldoende ervaring hebben met en kennis van de waren die zij verkopen (onder c). Met maatschappelijk verantwoord ondernemen (onder d) wordt onder meer gedoeld op duurzaam ondernemen, of het aandacht hebben voor het productieproces van de waren en de arbeidsomstandigheden in dat productieproces. Consumentvriendelijk ondernemen (onder e) in het algemeen is eveneens een wegingsfactor. Hieronder kan mede worden begrepen het bieden van verschillende betaalmogelijkheden, de mogelijkheid van bezorging van producten en de mogelijkheid van retourneren of ruilen van producten.*]

Vijfde lid

De aanvraag met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten wordt toegekend, de aanvragen met een lager aantal punten afgewezen. Als er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn gekomen, kunnen er ook meer aanvragen worden toegewezen, maar natuurlijk nog steeds op volgorde van puntental. Als het totaal aan beschikbare vergunningen is verdeeld, worden de overgebleven aanvragen (met de laagste punten) afgewezen.

Door de verdeelprocedure uit te werken in de verordening en in het inrichtingsplan vast te leggen dat deze wordt gehanteerd door burgemeester en wethouders, kunnen potentiële gegadigden weten welke selectiecriteria gelden en kunnen zij hun aanvraag daarop afstemmen. Op deze manier wordt een onpartijdige en transparante selectieprocedure toegepast.

Zesde lid

Het zevende lid tenslotte bevat een regeling voor de situatie waarin meer gegadigden hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, terwijl er voor hen maar een vergunning beschikbaar is. In dat geval wordt deze vergunning onder hen verloot, waarbij de vergunning wordt verleend op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

Artikel 10. Verdeling vaste-standplaatsvergunning via loting

Eerste lid
Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning, om welke reden dan ook, kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen aan de hand van loting. Of de verdeelprocedure van loting wordt gehanteerd, blijkt uit het inrichtingsplan. Per loting kan door een aanvrager slechts één aanvraag worden ingediend. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij een loting meer kans maakt.

Tweede lid
Op grond van de Awb wordt degene die tijdig een onvolledige aanvraag indient een termijn gegund om de aanvraag aan te vullen. Deze termijn wordt voor alle onvolledige aanvragen gelijkgetrokken, omdat het belangrijk is om een zoveel mogelijk gelijk speelveld te realiseren.

Derde en vierde lid
Een aanvraag moet tijdig en volledig zijn en moet ook overigens voldoen aan hetgeen bij of krachtens deze verordening is bepaald om in behandeling te worden genomen en een lotnummer te krijgen. Een verdere inhoudelijke beoordeling vindt bij deze verdeelprocedure niet plaats. Als een aanvraag niet aan de eisen voldoet, dan wordt deze buiten behandeling gesteld of (op andere gronden dan de trekkingsuitslag) afgewezen. Alleen met een lotnummer kan worden deelgenomen aan de loting. De aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd voor de loting, maar zij zijn niet verplicht om aanwezig te zijn.

Vijfde lid
De vergunningverlening vindt plaats op volgorde van de uitslag van de trekking. Net als bij de selectieprocedure geldt ook hier dat een of meer vergunningen beschikbaar kunnen zijn en dat de aanvraag of aanvragen die buiten de boot vallen, worden afgewezen.

Loting is een verdeelprocedure op grond van een willekeurig geselecteerd lotnummer. Ook loting geldt als een transparante en onpartijdige wijze van verdeling van schaarse vergunningen. Iedere gegadigde (met een toewijsbare aanvraag) die meedoet aan de loting, heeft dezelfde kans om de vergunning te verwerven.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
Dagplaatsvergunningen zijn beschikbaar voor [*op de kaart van de markt als zodanig aangegeven*] dagplaatsen en daarnaast ook voor vaste-standplaatsen die op de betreffende dag niet (op tijd) zijn ingenomen door de houder van de bijbehorende vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger (artikel 19, eerste lid). Dagplaatsvergunningen gelden voor één dag, zodat het voor de hand ligt om te voorzien in een eenvoudige verdeelprocedure van [‘wie het eerst komt, het eerst maalt’ **OF** loting, waarbij de vergunning wordt verleend op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.]. Uiteraard geldt ook hier dat een aanvraag of de aanvrager (zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid) moet voldoen aan de eisen. Uit artikel 19 blijkt waaraan een toewijsbare aanvraag moet voldoen. Aangezien er maar één mogelijke verdeelprocedure is voor dagplaatsvergunningen en die in de verordening is neergelegd, hoeft hierover geen keuze te worden bekendgemaakt in het inrichtingsplan. Wel geldt dat een aanvrager per procedure slechts één aanvraag kan indienen. Dit om te voorkomen dat een aanvrager middels meerdere aanvragen meer kans maakt.

Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen
De verdeling van de beschikbare standwerkvergunningen is op dezelfde manier geregeld als de verdeling van de dagplaatsvergunningen. Ook standwerkvergunningen zijn vergunningen voor de duur van één dag. Uiteraard geldt ook hier dat een aanvraag of de aanvrager (zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid) moet voldoen aan de eisen. Uit artikel 20 blijkt waaraan een toewijsbare aanvraag moet voldoen. Zie verder de toelichting onder artikel 11.

[***Artikel 13. Verdeling beschikbare bedienvergunning***

De verdeling van de bedienvergunning is op dezelfde manier geregeld als de verdeling van de dagplaatsvergunningen. Zie verder de toelichting onder artikel 11.]

Paragraaf 3. Vaste-standplaatsvergunning

Voor de vaste-standplaatsvergunning is voorzien in een meer uitgebreide regeling dan voor de overige marktvergunningen [*en de bedienvergunning*]. De vaste-standplaatsvergunningen bepalen immers voor een belangrijk deel hoe de markt is ingericht.

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
Eerste lid
Dit artikel bevat de algemene bepalingen met betrekking tot de vaste-standplaatsvergunning. Deze vergunning geldt, vanwege de beperkte beschikbaarheid van de openbare ruimte voor de markthandel, als een schaarse vergunning in de zin van de Dienstenrichtlijn. Of er daadwerkelijk meer aanvragers zijn dan vergunningen is voor de kwalificatie als schaarse vergunning niet van belang. Schaarse vergunningen worden voor bepaalde tijd verleend. De achterliggende gedachte daarbij is dat de vergunning na verloop van tijd weer beschikbaar moet komen voor (her)verdeling. Niet alleen de zittende ondernemers, maar ook potentiële andere gegadigden moeten immers de kans krijgen om toe te treden tot de markt.

Bij het bepalen van de duur van de vaste-standplaatsvergunning is de zogenaamde terugverdientijd (en een redelijke vergoeding van geïnvesteerd kapitaal) van belang. De looptijd van de vergunning hoort niet korter te zijn dan deze terugverdientijd, omdat anders de vergunninghouders het risico lopen hun investeringen niet te kunnen terugverdienen. De looptijd van de vergunning hoort ook niet langer te zijn dan de terugverdientijd, omdat anders de potentiële gegadigden onnodig lang worden afgehouden van de toegang tot de markt.

Het is aan het gemeentebestuur om gemotiveerd en onderbouwd vast te stellen wat de looptijd van de vergunning moet zijn. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: Afdeling) van 21 juli 2021 (ECLI:NL:RVS:2021:1588), waarin de Afdeling onder meer heeft overwogen dat bij het bepalen van de looptijd (“passende beperkte duur”) van een beleidsmatig schaarse vergunning de terugverdientijd van noodzakelijke investeringen als factor moet worden meegenomen. Uit deze uitspraak volgt verder dat de zogenaamde afschrijvingstermijn niet per afzonderlijke vergunning of vergunninghouder mag worden bepaald, omdat dit tot willekeur leidt en niet verenigbaar is met de vereiste rechtszekerheid voor de vergunninghouders en eventuele gegadigden voor de vergunningen. Volgens de Afdeling kan per branche worden vastgesteld binnen welke termijn de bedoelde afschrijvingen redelijkerwijs kunnen worden gedaan. Uit de besluitvorming moet blijken dat het gemeentebestuur rekening heeft gehouden met de terugverdientijd.

[Gelet op het voorgaande is gekozen voor een vergunningsduur van [**termijn**] [**toelichting**]. **OF** De looptijd van de vaste-standplaatsvergunning, namelijk [**termijn (bijvoorbeeld 8 of 11 jaar)**], is gebaseerd op het laatste onderzoek dat SEO Economisch Onderzoek (hierna: SEO) heeft gedaan op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. In het rapport dat SEO heeft uitgebracht (‘Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021’, februari 2025) is een analyse gemaakt van de opbrengsten van de ambulante handel en de investeringen, inclusief een redelijke vergoeding op geïnvesteerd vermogen. Op basis van die analyse is SEO gekomen tot een gemiddelde terugverdientijd van tussen de acht (benedengrens) en elf jaar (bovengrens). Zie hierover ook de Kamerbrief van 2 juni 2025 van de minister van Economische Zaken: Kamerbrief over Dienstenwet: Onderzoek Terugverdientijd Ambulante Handel.]

Tweede lid
Op de vergunning staat vermeld welke vaste standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden. Op grond van het tweede lid kunnen burgemeester en wethouders in bijzondere

gevallen tijdelijk een andere standplaats aanwijzen. Daarbij kan worden gedacht aan extreme weersomstandigheden, noodzakelijke reconstructiewerkzaamheden of bepaalde evenementen.

Derde lid
De vaste-standplaatsvergunning is uitdrukkelijk niet overdraagbaar, alleen al niet omdat dit niet verenigbaar is met het vereiste om potentiële gegadigden gelijke kansen te bieden om toe te treden tot de markt.

Artikel 15. Overschrijven vaste-standplaatsvergunning
Eerste en vierde lid
Als de vergunninghouder de vergunning niet meer zelf wil gebruiken, kan hij burgemeester en wethouders vragen om de vaste-standplaatsvergunning in te trekken. Intrekking van de vergunning gebeurt ook na het overlijden of onder curatele stellen van de vergunninghouder. Een alternatief is dat de vergunning (op aanvraag) wordt overgeschreven op naam van een ander. Artikel 15 regelt dat dit onder omstandigheden kan en op wiens naam de vergunning dan mag worden overgeschreven. Als de vergunninghouder is overleden of onder curatele gesteld, moet de aanvraag om overschrijving worden gedaan binnen twee maanden na het overlijden of de ondercuratelestelling.

Tweede en derde lid
In dit artikel is verder voor de duidelijkheid vastgelegd dat als de vergunning is verworven via een selectieprocedure (artikel 9), de overschrijving ervan alleen kan gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria op grond waarvan de vergunning eerder was verleend. Ook overigens geldt dat alle aan de vergunning verbonden voorschriften en beperkingen onverkort van toepassing blijven . De overschrijving geldt alleen voor de resterende looptijd van de betreffende vergunning en de overgeschreven vergunning kan niet worden verlengd. Na het einde van de looptijd moet de vergunning volgens de toepasselijke verdeelprocedure opnieuw worden uitgegeven.

Artikel 16. Intrekking en vervallen vaste-standplaatsvergunning
Eerste lid
Burgemeester en wethouders zijn gehouden de vaste-standplaatsvergunning in te trekken als de vergunninghouder daarom vraagt, of als hij is overleden of onder curatele gesteld. Dit is anders wanneer tijdig een aanvraag tot overschrijving is gedaan (zie artikel 15).

Tweede en derde lid
Op grond van het tweede lid zijn burgemeester en wethouders bevoegd, maar niet verplicht om de vergunning in te trekken als één van de daar genoemde situaties zich voordoet. Intrekking van de vergunning op grond van het tweede lid kan voor bepaalde of onbepaalde tijd zijn. Als de intrekking voor bepaalde tijd is, kan dat ook betekenen dat gedurende die tijd ook de op de vergunning vermelde vaste standplaats vervalt.

Vierde lid
De vaste-standplaatsvergunning vervalt tijdelijk als de vergunninghouder (of zijn rechtmatige vervanger, zie artikel 17) de standplaats niet (op tijd) heeft ingenomen. In dat geval vervalt de vergunning voor de rest van de dag en kan de betreffende vaste-standplaats worden uitgegeven als dagplaats (zie artikel 19, eerste lid). De houder van de vaste-standplaatsvergunning kan op die dag zijn standplaats niet alsnog innemen.

Artikel 17. Persoonlijk innemen vaste standplaats; vervanging
Eerste en tweede lid
De vergunninghouder is verplicht om de op de vaste-standplaatsvergunning vermelde standplaats persoonlijk in te nemen. Als hij dat vanwege vakantie of bijzondere omstandigheden niet kan, kunnen burgemeester en wethouders erin toestemmen dat een vervanger de vaste standplaats inneemt. De vergunninghouder moet een aanvraag om toestemming indienen, met daarin de reden en de duur van

zijn afwezigheid en de naam van de beoogde vervanger. Burgemeester en wethouders kunnen toestemming weigeren. Het spreekt voor zich dat de vervanger optreedt namens de vergunninghouder en evenzeer gebonden is aan alle verplichtingen die voor de vergunninghouder gelden.

[***Artikel 18. Plaatsverandering na beschikbaar komen vaste standplaats***
Eerste lid
Als op een markt, om welke reden ook, een vaste standplaats vrijkomt, dan kan deze worden toegewezen aan een zittende houder van een andere vaste-standplaatsvergunning op die markt. De toewijzing gebeurt door een wijziging van diens bestaande vergunning en op aanvraag, niet ambtshalve. De plaatsverandering is voor de resterende duur van de vaste-standplaatsvergunning die was gekoppeld aan de beschikbaar gekomen standplaats. Zittende vergunninghouders kunnen een aanspraak maken op een verandering van hun standplaats, omdat zij hebben bijgedragen aan de markt en daarmee aan het voorzieningenniveau.

Tweede lid
Als er meer vergunninghouders zijn die een aanvraag doen om plaatsverandering, dan wordt tussen hen geloot. Loting vindt plaats door middel van een trekking.]

Paragraaf 4. Dagplaats-, standwerk- en bedienvergunning

Artikel 19. Dagplaatsvergunning
Eerste lid
Een dagplaatsvergunning kan langs twee wegen worden verleend, zo volgt uit het eerste lid. Als bepaalde standplaatsen zijn bedoeld als dagplaats [*en als zodanig zijn aangegeven op de kaart van de markt*], kunnen burgemeester en wethouders voor die standplaatsen dagplaatsvergunningen afgeven. Ook kan een dagplaatsvergunning worden verleend voor een vaste-standplaats die op de betreffende dag niet (op tijd) is ingenomen door de houder van de bijbehorende vaste-standplaatsvergunning of zijn rechtmatige vervanger (zie artikel 17). Ook dagplaatsvergunningen kunnen niet onbeperkt worden uitgegeven en zijn in die zin schaars. Hun looptijd is beperkt tot een dag. Op de vergunning staat vermeld welke standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden. De wijze van verdeling van dagplaatsvergunningen is geregeld in artikel 11.

Tweede tot en met vierde lid
Uit het tweede lid volgt wie in aanmerking kan komen voor een dagplaatsvergunning en wie dus een toewijsbare aanvraag kan indienen. [*Het vereiste dat in de aan de aanvraag voorafgaande periode niet vaker dan [**aantal**] keren een dagplaatsvergunning is verleend, is gesteld om ook andere gegadigden de kans te geven op deze vergunning.*] Burgemeester en wethouders moeten de vergunning weigeren in de gevallen die zijn genoemd in het derde lid. In de gevallen die zijn genoemd in het vierde lid kunnen burgemeester en wethouders de vergunning weigeren.

Vijfde en zesde lid
Anders dan bij een vaste-standplaatsvergunning kan de houder van een dagplaatsvergunning zich, logischerwijs, niet laten vervangen. Hij kan zich wel laten bijstaan.

Artikel 20. Standwerkvergunning
Eerste lid
Als bepaalde standplaatsen zijn bedoeld als standwerkplaats [*en als zodanig zijn aangegeven op de kaart van de markt*], kunnen burgemeester en wethouders voor die standplaatsen standwerkvergunningen afgeven. De standwerkvergunning geldt, net als de dagplaatsvergunning, voor een dag. Op de vergunning staat vermeld welke standplaats door de vergunninghouder ingenomen mag (en moet) worden en eveneens voor welke artikelen de vergunning geldt. De wijze van verdeling van standwerkvergunningen is geregeld in artikel 12.

Tweede en derde lid
Uit het tweede lid volgt wie in aanmerking kan komen voor een standwerkvergunning en wie dus een toewijsbare aanvraag kan indienen. [*Het vereiste dat in de aan de aanvraag voorafgaande periode niet vaker dan [**aantal**] keren een standwerkvergunning is verleend, is gesteld om ook andere gegadigden de kans te geven op deze vergunning.*] De weigeringsgronden zijn geregeld in het derde lid. Zie verder de toelichting bij artikel 19.

Vierde en vijfde lid
Anders dan bij een vaste-standplaatsvergunning kan de houder van een standwerkvergunning zich, logischerwijs, niet laten vervangen. Hij kan zich wel laten bijstaan.

[***Artikel 21. Bedienvergunning***
Ook de bedienvergunning is een schaarse vergunning en wordt daarom verleend voor bepaalde tijd. Hoe lang de looptijd van deze vergunning moet zijn, is afhankelijk van de terugverdientijd van de investeringen die de vergunninghouder ten behoeve van deze vergunning moet doen.]

Paragraaf 5. Algemene bepalingen voor vergunninghouders

Paragraaf 5 bevat een aantal algemene bepalingen voor (markt)vergunninghouders. Daarbij gaat het voornamelijk om algemene verplichtingen, zoals de verplichting om de vergunning te laten zien op eerste verzoek van een toezichthouder [en **OF** ,] de verplichting om de markttijden in acht te nemen [*en de verplichting om de markt schoon te houden*] . Deze verplichtingen gelden uiteraard ook voor eventuele vervangers van vergunninghouders.

Paragraaf 6. Handhaving

Artikel 26. Onmiddellijke verwijdering
In artikel 125 van de Gemeentewet is bepaald dat het gemeentebestuur onder andere ter uitvoering van gemeentelijke verordeningen de bevoegdheid heeft om een last onder bestuursdwang op te leggen. Dit artikel regelt de bevoegdheid voor burgemeester en wethouders om een bijzondere vorm van bestuursdwang, namelijk verwijdering, toe te passen. Deze bevoegdheid kan worden gebruikt als een vergunninghouder zich schuldig maakt aan wangedrag of bedrog op de markt, of bij andere (ernstige) overtredingen van de Marktverordening.

Bij deze vorm van bestuursdwang wordt spoedeisendheid verondersteld (zie artikel 5:31, eerste lid, van de Awb). Dan kan bestuursdwang worden toegepast zonder voorafgaande last. Bij zéér spoedeisende gevallen, waarbij de haast zo groot is dat een besluit niet kan worden afgewacht, kan bestuursdwang onmiddellijk worden toegepast (artikel 5:31, tweede lid, van de Awb). Wel moet het besluit dan achteraf alsnog bekendgemaakt worden (artikel 5:31, tweede lid, in samenhang met artikel 5:24, derde lid, van de Awb). Het hangt van de omstandigheden van het geval af of sprake is van een spoedeisend geval, of van een zéér spoedeisend geval.

Paragraaf 7. Slotbepalingen

Artikel 28. Overgangsrecht
Eerste lid
Op grond van het eerste lid blijven de besluiten op grond van de [**citeertitel oude verordening**] (vergunningen, ontheffingen, mandaten, inrichtingsplan enz.) bestaan, totdat ze (ambtshalve) worden gewijzigd of ingetrokken. Zo hebben burgemeester en wethouders de gelegenheid om te doen wat er moet gebeuren. Dat is vooral van belang voor de vergunningen voor onbepaalde tijd: dit moeten immers vergunningen voor bepaalde tijd zijn.

Tweede lid

Burgemeester en wethouders hebben de bevoegdheid om eenmaal, bij het omzetten van vaste-standplaatsvergunningen voor onbepaalde tijd naar bepaalde tijd een kortere looptijd dan op grond van artikel 14, eerste lid, te bepalen. De gewijzigde vergunningen kunnen als overgangstermijn dienstdoen. Het bepalen van de duur van de overgangstermijn is lokaal maatwerk. Relevant is onder meer of de zittende ondernemers hun investeringen al grotendeels hebben kunnen terugverdienen en of zij voldoende tijd hebben om zich voor te bereiden op de nieuwe situatie van vergunningen voor bepaalde tijd, die volgens de nieuwe verdeelprocedures worden uitgegeven. Uit rechtspraak (Rechtbank Amsterdam 5 augustus 2015, ECLI:NL:RBAMS:2015:5002) blijkt dat het mogelijk is om een generieke overgangstermijn te bepalen, mits er ruimte is om daarvan af te wijken als in een individueel geval blijkt dat een ondernemer onevenredig wordt benadeeld. Uit dezelfde uitspraak volgt dat een overgangstermijn niet is bedoeld als volledige compensatie, maar om de vergunninghouders de gelegenheid te bieden om zich in te stellen op de nieuwe situatie.

Derde lid
De wacht- en anciënniteitslijsten komen te vervallen. Het laten voortbestaan van deze lijsten dient nauwelijks doel en is Europeesrechtelijk mogelijk problematisch.

Vierde lid
Op aanvragen die zijn ingediend ten tijde van de [**citeertitel oude verordening**] en waarop nog niet is beslist bij de inwerkingtreding van deze Marktverordening, is deze Marktverordening van toepassing. Voor deze situatie is niet voorzien in overgangsrecht en geldt dus onmiddellijke inwerkingtreding. Dat is anders voor bezwaarschriften die zijn ingediend ten tijde van de [**citeertitel oude verordening**]. Daarvoor is wel voorzien in overgangsrecht, zodat deze bezwaarschriften nog worden afgehandeld conform de [**citeertitel oude verordening**].

Was-wordt-tabel Verordening tot wijziging van de Marktverordening (inclusief toelichting, december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld artikel 15, tweede lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.
In de 'bestaande tekst' zijn de woorden en leestekens waaraan iets verandert, *cursief* gezet en – als het een facultatieve bepaling betreft – eveneens <u>*onderstreept*</u> (aangezien dan de hele bepaling cursief is i.v.m. het facultatieve karakter). In de 'nieuwe tekst' zijn de nieuwe woorden en leestekens **vet** gedrukt.

Artikel 3 komt te luiden (artikel I, onderdeel A, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 3. Inrichtingsplan 1. Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval: a. de dagen en uren waarop [en de periode waarin] de markt wordt gehouden; b. een kaart van de markt; c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen. *2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:* *a. de grenzen van de markt;* *b. de vaste standplaatsen.* [3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven: a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen; b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [en] c. de dagplaatsen; [**en**] [**d. de standwerkplaatsen**.]]	**Artikel 3. Inrichtingsplan** [1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval: a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden; b. een kaart van de markt ***met daarop aangegeven de vaste standplaatsen****;*] c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen. [*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:* *a. de grenzen van de markt* ***zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan****;* *b. de vaste standplaatsen*.] [*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:* *a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;* *b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven;* [*en*] *c. de dagplaatsen;* [***en***] [***d. de standwerkplaatsen***.]]

Artikel 4, derde lid komt te luiden (artikel I, onderdeel B[*, onder 1,*] van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
3. Burgemeester en wethouders verlenen alleen een vergunning aan een handelingsbekwame natuurlijke persoon die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten.	**3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders**

	beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd: **a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;** **b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;** **c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;** **d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.**

[*Aan artikel 4 wordt een lid toegevoegd dat luidt (artikel I, onderdeel B, onder 2 van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Nieuw lid	**[(*4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:* ***a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;*** ***b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;*** ***c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;*** ***d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;*** ***e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en*** ***f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen.)*]**

Artikel 7 komt te luiden (artikel I, onderdeel C, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning *1. Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij de verdeelprocedure van artikel 9 dan wel artikel 10 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.* *2. Burgemeester en wethouders kunnen in het inrichtingsplan vastleggen of zij de verlengingsprocedure van artikel 8 toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning.*	**Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning** **Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.**

Artikel 8 komt te luiden (artikel I, onderdeel D, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuw tekst**
Artikel 8. Verlenging na afroep	

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning vanwege het einde van de vergunningsduur kunnen burgemeester en wethouders de procedure van verlenging na afroep toepassen, als voldoende aannemelijk is dat er naast de betreffende vergunninghouder geen andere gegadigden voor deze vergunning zijn. *2. Bij de verlenging na afroep maken burgemeester en wethouders [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] voor het einde van de duur van de vaste-standplaatsvergunning door een openbare kennisgeving in […] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**].* *3. Bij deze openbare kennisgeving worden gegadigden uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.* *4. Als binnen de gestelde termijn alleen de betreffende vergunninghouder belangstelling kenbaar heeft gemaakt en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlengen burgemeester en wethouders zijn vaste-standplaatsvergunning met de in het tweede lid genoemde duur.* *5. Als binnen de gestelde termijn naast de betreffende vergunninghouder ook een of meer andere gegadigden belangstelling kenbaar hebben gemaakt, wordt de vergunning niet verlengd. In dat geval passen burgemeester en wethouders de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van de artikelen 9 of 10 toe, met uitzondering van het tweede lid van deze artikelen.* *6. In het in het vijfde lid bedoelde geval stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat de procedure van de artikelen 9 of 10 wordt toegepast en dat zij vóór de door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.*	**Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure** **1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [termijn (bijvoorbeeld acht weken)] door een openbare kennisgeving in [communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.** **2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:** **a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [termijn (bijvoorbeeld vier weken)] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;** **b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [termijn (bijvoorbeeld zes weken)] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.** **3. Als na de termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.** **4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.**

Artikel 9, eerste lid komt te luiden (artikel I, onderdeel E, onder 1, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst

1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via selectie.	**1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.**

Artikel 9, tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zevende lid tot het tweede tot en met het zesde lid (artikel I, onderdeel E, onder 2, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
*2. Bij de verdeling via selectie maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in […] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[, voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.* *3.* Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. *4.* Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vijfde lid in aanmerking. *5.* Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: [**(a. het assortiment van de gegadigde vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de gegadigde ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de gegadigde met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de gegadigde ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de gegadigde ([punten]);** **f. […] ([punten]).)**] *6.* Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de gegadigden met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. *7.* Als meer gegadigden hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [en	**2.** Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. **3.** Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in het vierde lid in aanmerking. **4.** Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: **[(a. het assortiment van de aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de aanvrager ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **f. […] ([punten]).)]** **5.** Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de aanvragers met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. **6.** Als meer aanvragers hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris].	

In artikel 9, derde lid, wordt ‘het vijfde lid’ vervangen door ‘het vierde lid’, in artikel 9, vierde lid wordt ‘gegadigde’ steeds vervangen door ‘aanvrager’ en in artikel 9, vijfde en zesde lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel E, onder 3, 4 en 5, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in *het vijfde lid* in aanmerking. 4. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: **[(a. het assortiment van de *gegadigde* vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de *gegadigde* ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de *gegadigde* met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de *gegadigde* ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de *gegadigde* ([punten]);** **f. […] ([punten]).)]** 5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de *gegadigden* met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. 6. Als meer *gegadigden* hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].	3. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, komen voor beoordeling als bedoeld in **het vierde lid** in aanmerking. 4. Bij de beoordeling van de aanvragen kennen burgemeester en wethouders punten toe aan de hand van de volgende criteria en tot het daarbij vermelde maximumaantal: **[(a. het assortiment van de aanvrager vormt een gewenste toevoeging aan het marktassortiment ([punten]);** **b. de kwaliteit van de uitstraling van de uitstalling van de aanvrager ([punten]);** **c. de kennis, ervaring en eventuele opleiding van de aanvrager met betrekking tot het marktassortiment ([punten]);** **d. het maatschappelijk verantwoord ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **e. het consumentvriendelijk ondernemen door de aanvrager ([punten]);** **f. […] ([punten]).)]** 5. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunningen aan de **aanvragers** met het op basis van de beoordeling hoogste aantal punten. 6. Als meer **aanvragers** hetzelfde aantal punten krijgen toegekend, vindt de verdeling van de vergunningen tussen hen plaats via loting door middel van een trekking, waarvoor zij worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*].

Artikel 10, eerste lid, komt te luiden (artikel I, onderdeel F, onder 1, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via loting.	**1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van loting. Elke aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

Artikel 10, tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zesde tot het tweede tot en met het vijfde lid. (artikel I, onderdeel F, onder 2, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst

*2. Bij de verdeling via loting maken burgemeester en wethouders door een openbare kennisgeving in […] bekend dat de vaste-standplaatsvergunning voor de duur van [**termijn van artikel 14, eerste lid**] beschikbaar komt[, voor welke branche of artikelgroep deze vergunning wordt verleend] en dat gegadigden vóór de in de kennisgeving genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.* *3*. Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. *4*. Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer. *5*. De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*]. *6*. Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.	**2.** Als een aanvraag vóór de indieningsdatum is ingediend maar onvolledig is, krijgt de aanvrager een termijn van [**termijn (bijvoorbeeld twee weken)**] om zijn aanvraag aan te vullen. Als er meer onvolledige aanvragen zijn, wordt de betreffende aanvragers op dezelfde dag mededeling gedaan van de gelegenheid om hun aanvraag aan te vullen. **3.** Uitsluitend volledige aanvragen die tijdig zijn ingediend en waarbij is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, krijgen een lotnummer. **4**. De loting vindt plaats door middel van een trekking, waarvoor de aanvragers met een lotnummer worden uitgenodigd [*en in aanwezigheid van een door burgemeester en wethouders aangewezen notaris*]. **5.** Burgemeester en wethouders verlenen de vaste-standplaatsvergunning op basis van de rangschikking die volgt uit de trekking.

[*In artikel 11 wordt na 'toewijsbare aanvragen' ingevoegd 'die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan' (artikel I, onderdeel G, onder 1, van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]	**Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen** Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen [***die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan***] **OF** via loting [, *die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]

Aan artikel 11 wordt toegevoegd 'Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.' (artikel I, onderdeel G, [*onder 2,*]van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van	**Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen** Burgemeester en wethouders verdelen de beschikbare dagplaatsvergunningen [op volgorde van

ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]	ontvangst van de toewijsbare aanvragen [*die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan*] **OF** via loting [, *die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] **Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

Aan artikel 12 wordt toegevoegd 'Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.' (artikel I, onderdeel H, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*]	**Artikel 12. Verdeling beschikbare standwerkvergunningen** Burgemeester en wethouder verdelen de beschikbare standwerkvergunningen [op volgorde van ontvangst van de toewijsbare aanvragen **OF** via loting [*, die per branche of artikelgroep kan gebeuren en*] waarvoor de aanvragers die een toewijsbare aanvraag hebben gedaan worden uitgenodigd]. [*Aanvragers die een nog niet op de markt verkrijgbaar artikel of artikelgroep wensen te verkopen, hebben daarbij voorrang.*] **Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.**

[*Artikel 14, eerste lid, komt te luiden: (artikel I, onderdeel I, van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] OF [**termijn *(bijvoorbeeld 9 of 12 jaar)***]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.	1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] **OF** [**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.

In artikel 15, eerste en tweede lid, wordt 'artikel 9, vijfde lid' vervangen door 'artikel 9, vierde lid' (artikel I, onderdeel J, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	Nieuwe tekst
1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in *artikel 9, vijfde lid*. [*Als de over te*	1. Als de vergunninghouder niet langer zelf van de vaste-standplaatsvergunning wil gebruikmaken, overleden is of onder curatele gesteld is, kunnen burgemeester en wethouders op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator de vergunning overschrijven op naam van zijn echtgenoot, geregistreerde partner of andere persoon met wie hij duurzaam samenwoont of samenwoonde, of zijn kind. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria, genoemd in **artikel 9, vierde lid**. [*Als de over te*

schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.] 2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in *artikel 9, vijfde lid*. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]	*schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*] 2. Als de in het eerste lid bedoelde overschrijving niet kan worden gedaan, kunnen burgemeester en wethouders de vaste-standplaatsvergunning op aanvraag van de vergunninghouder, zijn erven of curator overschrijven op naam van een medewerker van de vergunninghouder of een mede-eigenaar van diens bedrijf als deze ten minste [**aantal**] jaren in loondienst heeft gewerkt bij de vergunninghouder of heeft gefunctioneerd als mede-eigenaar. Als de over te schrijven vergunning is verleend met inachtneming van de verdeelprocedure van artikel 9, kan overschrijving alleen gebeuren als in dezelfde mate wordt voldaan aan de criteria genoemd in **artikel 9, vierde lid**. [*Als de over te schrijven vergunning is verleend voor een branche of artikelgroep, kan overschrijving alleen gebeuren voor die branche of artikelgroep.*]

In artikel 19, tweede lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel K, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de *gegadigden* die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een dagplaatsvergunning is verleend*].	2. Voor een dagplaatsvergunning komen in aanmerking de **aanvragers** die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een dagplaatsvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een dagplaatsvergunning is verleend*].

In artikel 20, tweede lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’ (artikel I, onderdeel L, van het wijzigingsbesluit):

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de *gegadigden* die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een standwerkvergunning is verleend*].	2. Voor een standwerkvergunning komen in aanmerking de **aanvragers** die op de marktdag vóór de aanvang van de markttijd bij de marktmeester een toewijsbare aanvraag om een standwerkvergunning hebben ingediend [*, mits zij voldoen aan een geldend branche- of artikelgroepvereiste*] [*, en aan wie gedurende de voorafgaande [**periode (bijvoorbeeld in weken of maanden)**] niet vaker dan [**aantal**] keren een standwerkvergunning is verleend*].

[*Artikel 24 vervalt (artikel I, onderdeel M, van het wijzigingsbesluit):*]

Bestaande tekst	**Nieuwe tekst**
Artikel 24. Marktterrein schoonhouden	Vervalt.

1. De vergunninghouder is verplicht afval, waaronder verpakkingsmateriaal, dat op zijn standplaats vrijkomt tijdens de door hem bedreven handel zodanig te bewaren dat het marktterrein daardoor niet wordt verontreinigd en het afval niet door onbevoegden kan worden verwijderd. De vergunninghouder voert het afval onmiddellijk na afloop van de markt af, of laat het afvoeren. *2. De vergunninghouder is verplicht de door hem ingenomen standplaats en de naaste omgeving daarvan na afloop van de markt veegschoon achter te laten.*	

Toelichting

Algemeen

De Marktverordening bevat artikelen die de fysieke leefomgeving betreffen. In 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Op grond van de Omgevingswet zijn gemeenten verplicht om regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan op te nemen. Daarnaast biedt de Omgevingswet gemeenten de keuze om ook andere regels die de fysieke leefomgeving betreffen een plaats te geven in het omgevingsplan.

Voor de Marktverordening geldt dat die één artikel bevat dat naar het omgevingsplan over 'moet'. Dat is artikel 3, tweede lid, onder a, voor zover dat gaat om het vaststellen van de grenzen van de markt. Daarnaast is er een aantal artikelen waarvoor geldt dat gemeenten een keuze kunnen maken. Het gaat dan om het inrichtingsplan zoals dat in artikel 3, eerste lid, onder b en artikel 3, tweede lid, aan de orde komt en de verplichting om het marktterrein schoon te houden zoals dat in artikel 24 is vastgelegd.

Met deze verordening wordt de Marktverordening in verband hiermee aangepast. Dit is gedaan aan de hand van de handreiking 'Marktverordening en omgevingsplan' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Verder is van de gelegenheid gebruik gemaakt ook de artikelen inzake het verdelen van de schaarse vergunningen op de markt aan te scherpen en de termijn voor de looptijd van de vaste-standplaatsvergunning in lijn te brengen met het meest recente onderzoek naar de terugverdientijd.

Artikelsgewijs

Artikel I, onderdeel A

Artikel 3 heeft betrekking op het inrichtingsplan voor de markt. In dat inrichtingsplan leggen burgemeester en wethouders onder andere vast op welke dagen en tijden de markt plaatsvindt en welke verdeelprocedure zij bij het verlenen van de schaarse vaste-standplaatsvergunningen hanteren. In de regel wordt in het inrichtingsplan bovendien kenbaar gemaakt wat de grenzen van de markt zijn. Omdat deze grenzen na de inwerkingtreding van de Omgevingswet in het omgevingsplan moeten worden vastgelegd, wordt dit artikel aangepast. [Daarbij is ervoor gekozen niet alleen de grenzen van de markt, maar ook de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het omgevingsplan op te nemen. Alle leden die hier betrekking op hebben vervallen met dit onderdeel dus **OF** Daarbij is ervoor gekozen de indeling van de markt en de vaste standplaatsen wel in het inrichtingsplan te laten staan.

Met dit onderdeel wordt dus alleen duidelijk gemaakt dat de grenzen van de markt in het omgevingsplan staan].

Artikel I, onderdeel B
Aan artikel 4 worden indieningsvereisten voor een marktvergunning [*of een bedienvergunning*] toegevoegd. Geregeld was al dat een vergunning alleen wordt verleend aan een natuurlijk persoon die in Nederland arbeid mag verrichten en die ook handelingsbekwaam is. Daaraan wordt met dit onderdeel toegevoegd dat er ook een aanvraagformulier moet worden ingevuld en ingediend en dat er bepaalde stukken moeten worden verstrekt. Het gaat dan onder andere om een kopie van een identiteitsbewijs en een bewijs van verzekering. [***(Naast de documenten die moeten worden verstrekt om aan te tonen dat aan de formele vereisten is voldaan, moet een aanvrager ook stukken verstrekken om de aanvraag meer inhoudelijk te beoordelen. Het gaat dan bijvoorbeeld om informatie over het assortiment dat de aanvrager wil aanbieden, de wijze waarop de aanvrager de uitstalling vorm wil geven en de kennis, ervaring en opleiding van de aanvrager over het assortiment. Verder moet de aanvrager ook ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen. Die informatie stellen burgemeester en wethouders in staat om bij een verdeling middels selectie punten aan de aanvraag toe te kennen. De inhoudelijke stukken hebben dus een directe relatie met de criteria die burgemeester en wethouders bij het maken van de selectie hanteren.)***]

Artikel I, onderdeel C
In artikel 7 van de Modelverordening wordt geregeld dat uit het inrichtingsplan blijkt welke verdeelprocedure burgemeester en wethouders toepassen bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning waarvoor er meer gegadigden dan vergunningen beschikbaar zijn. Burgemeester en wethouders hanteren de gekozen verdeelprocedure zowel in de situatie waarin er slechts één vergunning beschikbaar komt, als in de situatie waarin er meer vergunningen tegelijk beschikbaar zijn.

Burgemeester en wethouders hebben de keuze uit de selectieprocedure (artikel 9) of de procedure van loting (artikel 10). Door deze keuze vast te leggen in het inrichtingsplan, weten gegadigden voorafgaand aan de verdeling van beschikbare vergunningen hoe die verdeling zal plaatsvinden. Burgemeester en wethouders moeten de keuze in het inrichtingsplan bovendien onderbouwen. Voor gegadigden is dan dus ook duidelijk waarom voor die verdeelprocedure is gekozen.

Artikel I, onderdeel D
Als de verwachting is dat het aantal gegadigden voor een vergunning lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan is een verdeelprocedure omslachtig en onnodig belastend. Om die reden voorziet het aangepaste tweede lid van artikel 8 in een procedure waarbij in de openbare kennisgeving alleen een oproep aan gegadigden wordt gedaan om zich te melden als zij voor de vaste-standplaatsvergunning in aanmerking willen komen. Als dan blijkt dat een vergunning op dat moment niet feitelijk schaars is, dan is het op grond van het nieuwe derde lid mogelijk om de vergunning zonder verdeelprocedure te verlenen. Dit voor de looptijd die in de openbare kennisgeving opgenomen is.

Als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, dan biedt het aangepaste tweede lid daar ook ruimte voor. In dat geval wordt in de openbare kennisgeving kenbaar gemaakt hoeveel vergunningen er beschikbaar komen, wat de looptijd daarvan is, welke verdeelprocedure wordt toegepast en tot wanneer gegadigden een aanvraag kunnen indienen. Vervolgens wordt dan de verdeelprocedure uit de artikelen 9 of 10 toegepast.

Het vierde lid van artikel 8 regelt wat er moet gebeuren als vooraf de verwachting was dat het aantal gegadigden lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt en na het doen van de afroep blijkt dat er toch meer gegadigden dan beschikbare vergunningen zijn. In dat geval wordt alsnog een van de verdeelprocedures uit de artikel 9 of 10 toegepast. Dit moet dan ook aan de gegadigden kenbaar worden gemaakt en zij moeten een termijn krijgen om een aanvraag in te dienen.

Artikel I, onderdeel E, F, G en H
Met de wijzigingen die deze onderdelen doorvoeren, wordt duidelijk gemaakt dat een aanvrager bij het verdelen van de beschikbare vergunningen slechts één aanvraag per procedure mag indienen. Dit om te voorkomen dat een aanvrager bij een procedure meerdere aanvragen indient en daarvoor bij de selectie meer kans maakt. Omdat vergunningen alleen aan natuurlijke personen worden verleend, kunnen ook alleen natuurlijke personen een aanvraag indienen. Het aanvragen van een vergunning namens een natuurlijk persoon én een rechtspersoon is daardoor sowieso niet mogelijk.

Verder is van de gelegenheid gemaakt om 'gegadigde' of 'gegadigden' in een aantal artikelen te wijzigen in 'aanvrager' of 'aanvragers'. Daarmee wordt aangesloten bij het gebruik van deze begrippen op andere plekken in de verordening. Het verschil tussen deze begrippen is dat een aanvrager al een aanvraag voor een vergunning heeft ingediend en een gegadigde dit (nog) niet heeft gedaan.

[**Artikel I, onderdeel I**
Op grond van artikel 12, tweede lid, van de Dienstenrichtlijn mogen schaarse vergunningen alleen voor bepaalde tijd worden verleend. Uit overweging 62 bij de Dienstenrichtlijn en de jurisprudentie (zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 21 juli 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1588) blijkt dat de gemeente bij het bepalen van de precieze duur van die bepaalde tijd in ieder geval rekening moet houden met de terugverdientijd.

*Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat heeft SEO Economisch Onderzoek (hierna: SEO) in 2021 onderzoek gedaan naar de terugverdientijd in de ambulante handel. De uitkomst van dit onderzoek was dat de gemiddelde terugverdientijd tussen de negen (benedengrens) en twaalf jaar (bovengrens) ligt. Aan de hand hiervan is de terugverdientijd en dus ook de looptijd van de schaarse vaste-standplaatsvergunning op [**aantal**] jaar vastgesteld.*

*Inmiddels heeft SEO een nieuw onderzoek naar de terugverdientijd in de ambulante handel gedaan. In het rapport dat SEO heeft uitgebracht ('Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021', februari 2025) staat dat de gemiddelde terugverdientijd nu tussen de acht (benedengrens) en elf jaar (bovengrens) ligt. Zie hierover ook de Kamerbrief van 2 juni 2025 van de minister van Economische Zaken: Kamerbrief over Dienstenwet: Onderzoek Terugverdientijd Ambulante Handel. Naar aanleiding daarvan wordt in artikel 14 de looptijd van de schaarse vaste-standplaatsvergunning met dit onderdeel gewijzigd in [**aantal**] jaar.*]

Artikel I, onderdeel J
Omdat het tweede lid van artikel 9 vervalt, is het vijfde lid het vierde lid geworden. In verband hiermee worden de verwijzingen naar artikel 9 in dit artikel aangepast.

Artikel I, onderdeel K en L
Ook in artikel 19 en 20 wordt 'gegadigden' gewijzigd in 'aanvragers'. Daarmee wordt ook hier aangesloten bij het gebruik van deze begrippen op andere plekken in de verordening.

[***Artikel I, onderdeel M***

Artikel 24 bevat een schoonmaakplicht. Op grond daarvan moet een vergunninghouder het afval van dat van zijn standplaats afkomstig is bewaren en van de markt afvoeren. Verder moet de vergunninghouder de standplaats en de omgeving van de standplaats na afloop van de markt veegschoon achterlaten. Omdat deze schoonmaakplicht na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook in het omgevingsplan kan worden opgenomen en daar in het omgevingsplan ook voor gekozen is, komt de schoonmaakplicht uit de marktverordening met dit onderdeel te vervallen.]

Model raadsbesluit Verordening tot wijziging van de Marktverordening (december 2025)

Leeswijzer modelbepalingen
- [**…**] of [**iets**] = door gemeente in te vullen, zie bijvoorbeeld de citeertitel in artikel I.
- [iets **OF** iets] = door gemeente te kiezen, zie bijvoorbeeld artikel 3, eerste lid, aanhef.
- [*iets*] = facultatief, zie bijvoorbeeld artikel 4, derde lid.
- [**(iets)**] = een voorbeeld ter illustratie of uitleg voor gemeente, zie bijvoorbeeld artikel 8, eerste lid.

Combinaties zijn ook mogelijk, zie bijvoorbeeld artikel 4, vierde lid.
Nadere uitleg is opgenomen in de VNG ledenbrief en de implementatiehandleiding.

De raad van de gemeente [**naam gemeente**]
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van [**datum en nummer**];
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet,
gezien het advies van [**naam commissie**];
besluit vast te stellen de volgende verordening: Verordening tot wijziging van de [**citeertitel Marktverordening**].

Artikel I
De [**citeertitel Marktverordening**] wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 3 komt te luiden:

Artikel 3. Inrichtingsplan
[1.] Burgemeester en wethouders stellen een inrichtingsplan voor [de **OF** elke] markt vast, met daarin in ieder geval:
a. de dagen en uren waarop [*en de periode waarin*] de markt wordt gehouden;
b. een kaart van de markt [*met daarop aangegeven de vaste standplaatsen;*]
c. de verdeelprocedure die zij toepassen bij de verlening van vaste-standplaatsvergunningen.
[*2. Op de kaart van de markt zijn [in ieder geval] aangegeven:*
a. de grenzen van de markt zoals deze zijn vastgesteld in het omgevingsplan;
b. de vaste standplaatsen.]
[*3. Op de kaart van de markt kunnen zijn aangegeven:*
a. de standplaatsen die bij voorrang zijn bestemd voor een of meer branches of artikelgroepen;
b. het maximumaantal vaste-standplaatsvergunningen dat voor een of meer branches of artikelgroepen of combinaties daarvan kan worden afgegeven; [*en*]
c. de dagplaatsen; [***en***]
[*d. de standwerkplaatsen.*]]

B

[Artikel 4, derde lid komt te luiden: **OF** Artikel 4 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:]

> 3. Voor een marktvergunning [*of bedienvergunning*] komt uitsluitend een handelingsbekwame natuurlijke persoon in aanmerking die gerechtigd is in Nederland arbeid te verrichten en die

schriftelijk een aanvraag op een daartoe door burgemeester en wethouders beschikbaar gesteld aanvraagformulier heeft ingediend. Bij de aanvraag worden de volgende stukken overgelegd:
a. een kopie van een geldig identiteitsbewijs;
b. een document waaruit de geldige verblijfstitel in Nederland blijkt, als de aanvrager niet de Nederlandse nationaliteit bezit;
c. een document waaruit blijkt wat het adres en de woon- of verblijfplaats van de aanvrager is;
d. een document waaruit blijkt dat de aanvrager verzekerd is tegen wettelijke aansprakelijkheid als de aanvrager een aanvraag voor een marktvergunning indient.

[*2. Er wordt een lid toegevoegd dat luidt:*

4. Aanvullend moeten bij een aanvraag voor een marktvergunning ook stukken worden overgelegd waaruit blijkt:
(a. voor welke branche de vergunning wordt aangevraagd;
b. welk assortiment met de vergunning zal worden aangeboden;
c. hoe de uitstalling eruit zal zien inclusief een schets of foto;
d. welke kennis, ervaring en opleiding de aanvrager ten aanzien van het assortiment heeft;
e. hoe de aanvrager invulling geeft aan maatschappelijk verantwoord ondernemen; en
f. hoe de aanvrager invulling geeft aan consumentvriendelijk ondernemen.)]

C

Artikel 7 komt te luiden:

Artikel 7. Verdeling beschikbare vaste-standplaatsvergunning
Burgemeester en wethouders leggen in het inrichtingsplan vast of zij bij het beschikbaar komen van vaste-standplaatsvergunningen de verdeelprocedure van artikel 9 of artikel 10 toepassen als het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt.

D

Artikel 8 komt te luiden:

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure
1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning maken burgemeester en wethouders binnen [**termijn (bijvoorbeeld acht weken)**] door een openbare kennisgeving in [**communicatiemedium noemen (bijvoorbeeld website)**] bekend dat deze vergunning beschikbaar komt en voor welke duur [*en welke branche of artikelgroep*] de vergunning is.
2. Als de verwachting is dat het aantal gegadigden:
a. lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, worden gegadigden in de openbare kennisgeving uitgenodigd om hun belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning binnen [**termijn (bijvoorbeeld vier weken)**] na de kennisgeving kenbaar te maken op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze;
b. hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, maken burgemeester en wethouders ook in de openbare kennisgeving bekend of de procedure uit artikel 9 of 10 wordt toegepast en worden gegadigden uitgenodigd om binnen [**termijn (bijvoorbeeld zes weken)**] na de kennisgeving een aanvraag voor de vergunning in te dienen op de door burgemeester en wethouders aangegeven wijze.
3. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden of het aantal aanvragers lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, en is voldaan aan het bij of krachtens deze verordening bepaalde, verlenen burgemeester en wethouders de vaste-

standplaatsvergunningen aan de degenen die binnen de termijn hun belangstelling kenbaar hebben gemaakt of binnen de termijn een aanvraag hebben ingediend.
4. Als na termijn uit het tweede lid, onder a, blijkt dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt, passen burgemeester en wethouders alsnog de in het inrichtingsplan vastgelegde procedure van uit artikel 9 of 10 toe en stellen burgemeester en wethouders de gegadigden ervan in kennis dat deze procedure wordt toegepast en dat zij vóór een door burgemeester en wethouders genoemde datum een aanvraag kunnen indienen.

E

Artikel 9 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

> 1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van selectie. Een aanvrager kan per procedure van selectie slechts één aanvraag indienen.

2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zevende tot het tweede tot en met het zesde lid.

3. In het derde lid wordt ‘het vijfde lid’ vervangen door ‘het vierde lid’.

4. In het vierde lid wordt ‘gegadigde’ steeds vervangen door ‘aanvrager’.

5. In het vijfde en zesde lid wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

F

Artikel 10 wordt gewijzigd als volgt:

1. Het eerste lid komt te luiden:

> 1. Bij het beschikbaar komen van een vaste-standplaatsvergunning kunnen burgemeester en wethouders deze verdelen via de procedure van loting. Elke aanvrager kan per procedure van loting slechts één aanvraag indienen.

2. Het tweede lid vervalt, onder vernummering van het derde tot en met het zesde tot het tweede tot en met het vijfde lid.

G

[Artikel 11 wordt gewijzigd als volgt:

1. Na ‘toewijsbare aanvragen’ wordt ingevoegd ‘die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan’.

2. Aan artikel 11 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’.

OF

Aan artikel 11 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’.]

H

Aan artikel 12 wordt toegevoegd: ‘Een aanvrager kan per procedure slechts één aanvraag indienen.’

I

[*Artikel 14, eerste lid, komt te luiden:*

> 1. Burgemeester en wethouders kunnen een vaste-standplaatsvergunning verlenen voor de duur van [[**termijn**] OF [**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]] en voor de op de vergunning vermelde standplaats.]

J

In artikel 15, eerste en tweede lid, wordt ‘artikel 9, vijfde lid’ vervangen door ‘artikel 9, vierde lid’.

K

In artikel 19, tweede lid, wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

L

In artikel 20, tweede lid, wordt ‘gegadigden’ vervangen door ‘aanvragers’.

M

[*Artikel 24 (Marktterrein schoonhouden) vervalt.*]

Artikel II
Dit besluit treedt in werking op [**datum**].

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van de gemeente [**naam gemeente**], [**datum**],
De voorzitter,
De griffier,

Implementatiehandleiding wijziging model Marktverordening (gewijzigd model, december 2025)

Algemeen deel

Inleiding

De model Marktverordening is geactualiseerd. Met de Verordening tot wijziging van de Marktverordening (hierna ook: wijzigingsverordening) kunnen gemeenten hun Marktverordening in lijn brengen met het nieuwe model. Deze implementatiehandleiding gaat in op de keuzes die daarbij te maken zijn. Eerst wordt er hieronder echter ingegaan op de achtergrond van de wijzigingen.

Inwerkingtreding Omgevingswet

In de eerste plaats is de model Marktverordening aangepast in verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024. De model Marktverordening bevat een aantal bepalingen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving. Op grond van de Omgevingswet zijn gemeenten echter verplicht om regels over activiteiten die onderdelen van de fysieke leefomgeving wijzigen in het omgevingsplan op te nemen. Daarnaast biedt de Omgevingswet gemeenten de keuze om ook andere regels die de fysieke leefomgeving betreffen een plaats te geven in het omgevingsplan. Met de wijzigingsverordening wordt de model Marktverordening hiermee in lijn gebracht.

Aanscherping procedure schaarse vergunningen en terugverdientijd

Verder worden met deze wijzigingsverordening de artikelen inzake de schaarse vergunningen op de markt aangescherpt en wordt de termijn voor de looptijd van de vaste standplaatsvergunning in lijn gebracht met het meest recente onderzoek naar de terugverdientijd.

Inhoud implementatiehandleiding

De wijzigingsverordening kent diverse bepalingen die facultatieve of nader door de gemeente in te vullen onderdelen of keuzemogelijkheden bevatten. In de tekst van het model, de was-wordt-tabel, de toelichting en het raadsbesluit worden deze onderdelen weergegeven met behulp van de VNG Leeswijzer modelbepalingen. Deze implementatiehandleiding is opgesteld om te helpen bij het maken van de keuzes die daarbij aan de orde zijn. Voor een goed beeld dient deze handleiding in samenhang met de VNG ledenbrief en de toelichting bij de was-wordt-tabel gelezen te worden. Als gemeenten besluiten de facultatieve bepalingen niet op te nemen, dan is het van belang dat er aandacht is voor de nummering van de artikelen in de verordening en de verwijzingen daarnaar.

Andere keuzes zijn mogelijk

Opgemerkt wordt dat gemeenten er ook voor kunnen kiezen om andere keuzes te maken. Als gemeenten dat doen, moeten zij er scherp op zijn dat deze keuzes in lijn zijn met de verplichtingen die volgen uit de Omgevingswet en andere relevante wet- en regelgeving. Verder moeten zij de was-wordt-tabel, de toelichting en het raadsbesluit in verband hiermee aanpassen. En ook de nummering van de artikelen en de verwijzingen in de verordening vragen dan aandacht.

Artikelsgewijze toelichting

Enkel die bepalingen die bij de implementatie verdere toelichting behoeven, worden hieronder nader toegelicht.

Artikel 3. Inrichtingsplan

Artikel 3 ziet op het inrichtingsplan voor de markt. Dit inrichtingsplan bevat een kaart van de markt waarop in de regel ook de grenzen van de markt staan. Op grond van de Omgevingswet moeten de grenzen van de markt echter in het omgevingsplan worden vastgelegd. Om die reden wordt in dit artikel voor wat betreft de grenzen van de markt dus naar het omgevingsplan verwezen. Daarnaast kunnen gemeenten ervoor kiezen om ook de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het omgevingsplan op te nemen. Als gemeenten dat doen, dan kan het tweede lid van artikel 3 vervallen en moet aan het eerste lid, onderdeel b, de zinssnede 'met daarop aangegeven de vaste standplaatsen' worden toegevoegd.

Als gemeenten ervoor kiezen in het omgevingsplan alleen de grenzen van de markt op te nemen en de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het inrichtingsplan te laten staan, dan moet artikel 3, tweede lid, blijven staan inclusief de verwijzing naar het omgevingsplan.

Het verdient overigens aanbeveling om de grenzen van de markt in het omgevingsplan op te nemen en de indeling van de markt en de vaste standplaatsen in het inrichtingsplan. Het college van burgemeester en wethouders (hierna: het college) kan dan op grond van de Marktverordening dan de indeling van de markt en de standplaatsen vaststellen binnen de grenzen die in het omgevingsplan zijn vastgesteld. Anders is daarvoor een besluit van de gemeenteraad nodig.

Tot slot is van belang dat het derde lid facultatief is. Als het tweede lid vervalt en gemeenten hebben geen aanleiding gezien het derde lid op te nemen (en zien daar met de wijziging niet alsnog aanleiding toe), dan moet de aanduiding '1' voor het eerste lid dus komen te vervallen.

Artikel 4. Vergunningplicht

Derde lid

In deze bepaling staat welke documenten vereist zijn voor het aanvragen van een marktvergunning. Als de gemeente ook werkt met een bedienvergunning (een vergunning voor het verstrekken van voedsel en drank aan degenen die op de markt staan), dan moet de zinsnede 'of bedienvergunning' aan deze bepaling worden toegevoegd.

Vierde lid

Het vierde lid is facultatief. Als een gemeente dit lid opneemt, dan zijn bij een aanvraag aanvullende stukken vereist. Deze stukken kunnen worden gebruikt om de aanvraag inhoudelijk te beoordelen en dus punten toe te kennen bij een verdeling middels selectie. Daarbij is wel van belang dat de stukken aansluiten op de criteria die op grond van artikel 9 bij een verdeling middels selectie worden gebruikt. Denkbaar is bijvoorbeeld dat een aanvrager moet ingaan op de invulling die wordt gegeven aan maatschappelijk verantwoord en consumentvriendelijk ondernemen.

Artikel 8. Kennisgeving en verlening zonder verdeelprocedure

Eerste lid

In het eerste lid moet worden ingevuld binnen welke termijn het college een openbare kennisgeving moet doen als er een vaste-standplaatsvergunning beschikbaar komt. Als voorbeeld is een termijn van acht weken opgenomen. Verder moet ook worden ingevuld via welk medium het college de openbare kennisgeving moet doen. Tot slot moet de zinsnede 'en welke branche en artikelgroep' alleen worden opgenomen als de gemeente heeft besloten de markt te brancheren.

Tweede lid

In het tweede lid, onder a, moet de termijn worden ingevuld voor het kenbaar maken van belangstelling voor de vaste-standplaatsvergunning. Deze termijn geldt als de verwachting is dat het aantal gegadigden lager is dan of gelijk is aan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt. Hiervoor is een voorbeeld gegeven van vier weken na de openbare kennisgeving.
In het tweede lid, onder b, moet een termijn worden ingevuld voor het indienen van een aanvraag voor de vaste-standplaatsvergunning. Deze termijn geldt als de verwachting is dat het aantal gegadigden hoger is dan het aantal vergunningen dat beschikbaar komt. Hiervoor is een voorbeeld gegeven van zes weken na de openbare kennisgeving.

Uiteraard kan zowel onder a als onder b voor een andere redelijke termijn worden gekozen.

Artikel 11. Verdeling beschikbare dagplaatsvergunningen
In dit artikel moet de zinsnede 'die binnen de door burgemeester en wethouders daarvoor vastgestelde termijn zijn gedaan' worden toegevoegd, als de gemeente een termijn wil stellen waarbinnen een dagplaatsvergunning moet worden aangevraagd.

Artikel 14. Algemene bepalingen vaste-standplaatsvergunning
In de marktverordening moet een vergunningsduur voor de vaste-standplaatsvergunnning worden vastgelegd. Hierbij kan een keuze worden gemaakt tussen '[**termijn**]' of '[**termijn (bijvoorbeeld acht of elf jaar)**]'. Als de gemeente voor de eerste optie kiest en besluit om zelf een termijn te bepalen, dan moet een gemeente die termijn ook zelf kunnen onderbouwen. Als een gemeente voor de tweede optie kiest en een termijn van acht of elf jaar invult, dan is vanzelfsprekend ook een onderbouwing nodig, maar kan voor die onderbouwing worden aangesloten bij het SEO-rapport *'Terugverdientijd in de ambulante handel, een update van het SEO-rapport uit 2021'*. Voor de verdere toelichting op de termijn van acht of elf jaar wordt hier ook naar dat rapport verwezen.

Artikel 24. Marktterrein schoonhouden
Artikel 24 bevat de schoonmaakplicht. Deze schoonmaakplicht mag een gemeente echter ook opnemen in het omgevingsplan. Als een gemeente dat doet, dan kan de schoonmaakplicht in de marktverordening vervallen.

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen

Toelichting rollen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Bij deze vlakken is in sommige gevallen ingevuld welke rol wordt vervuld door het betreffende gegeven. Het cijfer dat hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende rol in onderstaand overzicht.

14 Handtekening